

Metai III.

Kardinolas Gotti gimė 1834 metais mieste Genoa, o kardinolu tapo paskirtas 1895 metais. Propagandos prefekto vieta, kurios vedė-u buvo kardinolas Gotti. Jis įtekingiausia - Katali-ku Bažnyčios įstaiga.

Lietuviai Amerikoje.

BALTIMORE, MD.

Kaip jau yra žinoma "Ateities" skaitytojams, kad baltimoriečiai nepriklauso nei prie vieno "fondų" Amerikoje ir jau išsiuntę nukentėjusius Lietuvai du tukstančių rublių, — trečias tukstantis taipgi jau gatavas, tik reikia išsiųsti. Kaip buvo siųstas antras tukstantis rub. jau laisčas gautas nuo p. P. Leono iš Maskvos, kurį talpinam žemiaus.

"Gerbiamas Tamsta!"

Pinigus — vieną tukstantį rub. — gavau. — Draugija "Gydymo ir Maitinimo" Rusijoje neveikia, jos nariai liko Vilniuje. — Prašyčiau jos dalį leisti įduoti "Glo-bai", nes ji mažą lėšų turi, o globamieji žmonės taip pat didelį vargą kenčia, kaip ir kiti pabėgėliai. — Rusų valdžia ir tauta, rodosi, nemaža lėšų duoda karės aukoms šelpti, bet kadangi žmonių išvartų ir išbėgusių iš savo guštų labai daug, — tai lėšų ir neužtenka. Vietomis sušėlimas pusėtinis, kaip padėkim Maskvoje, kur miesto valdyba tvarkingai ir sulypinamai gausiai šelpia. Iš miesto valdybos ir Lietuvių Komitetas gana daug lėšų gauna. Bet jei Tamstos dar atsiūtinėsite, tai labai dėkingi busime, nes skylių, kurios reikia užkisti, begalo daug. Daugiausia ypač sodžiuose, lietuviai pabėgėliai po Rusiją labai skurdžiai gyvena. Rusų-ukininkų grūčios mažos, per šalčius jose laiko ir gyvulių, užtat musiškiams ten labai bloga gyventi. Iš tų vietų prašosi mūsų Maskvos komiteto, kad juos čion perkelti. Kad daugiau turėtume lėšų, galėtume jų prašymus išpildyti. Vienok reikia atsiminti, kad Rusijoje mūsų žmonės visgi šelpiami. Bet kas dedasi su lietuviais Lietuvoje, vokiečių užimtoje? Atkreipkit, Tamstos, akis į ten, kad mūsų žmonės nekęstų bado. Mes negalim nieko sužinoti, užtat ir nerimstame. — Lauksiu atsakymo kam pavesti pinigų, kuriuos skyrėte "Gydymo ir Maitinimo" Draugijai. —

Su draugiška pagarba:

P. Leonas.

Ištikro, nors nekurie tyčiojos iš mūsų, kad mes nepriklausom nei prie vieno "fondų", — bet kaip man išrodo, tai baltimoriečiai beveik geriausiai pasirodė aukų siuntinėjimu, negu kiti visi, išskiriant tautininkų fondą. — Tautiečiai labai gerai atsiųsime mūsų aukoms Lietuvoje. O klerikalai su socialistais, nežinia del ko laiko pas save surinktas aukas? Gal tuomet išsiųs, kuomet lietuvių mažai bebus? Mūsų, baltimoriečių, tautiška pusė tą gerai suprato, kad pinigai siuntinėjami nuo vieno miesto iki kito, iš vieno rankų į kitas, labai dila; tuomet musiški kalbino klerikalus veikti bendrai ir buvo susitaukę, bet pp. Vasilauskas, Laukaitis & Co. pamatė, kad žmonės bendrai veikia ir viskas gerai klijos, suardė tą viską, ir tai vis dėlai savo "šventos" politikos, supjudė žmones ir tuos kelis surinktus centus siunčia Chicago pašventinimui, o ten viršininkai surinktas aukas laiko bankuose. Nors laiškus gaudam gana graudingus iš Lietuvos ir mūsų broliai prašo — rankas ištiesę — pagalbos, bet mes visai ant to nepaisom. Laikas jau būtų sukrusti ir surinktas aukas nelaikyti bankuose.

Jonas Kablis.

CAMBRIDGE, MASS.

Kovo 9 d. susireikavo apie 150 darbininkų, kurie dirbo American Rubber Co. dirbtuvėse prie kaliošų, batų ir k. Darbininkai pastreikavo 9 dienas ir streiką laimėjo. Kompanija numetė, t. y. sumažino vyrų tikietą ant 12 porų, o moterų — ant 6 porų. Su tuo visi darbininkai sutiko ir sugrįžo prie darbo.

Kovo 16 d. susireikavo tie darbininkai (apie 130), kurie dirbo prie "reinkotų", reikalaudami pakėlimo užmokesnio ir prašalimo boso, kuris ėmė nuo darbininkų dovanas arba pardavinėję darba už pinigus. Užmokesnis jau biskį pakėlė, bet su boso prašalimu, tai didelis klausimas. Kada darbininkų delegatai pranešė superintendantui, kad darbininkai gal su viskuo sutiktų, tik nesutinka dėl vieno boso, tai superintendentes nei kalbėti nenorėjo. Matyt, kiek kapitalistams darbininkai apleina, jeigu vienas bosas brangesnis yra, negu 130 darbininkų. Bet streikieriai nenusigando, laikosi visi vienybės ir tikisi, kad superintendentes greitai laiku suminkštės ir bosą prašalins iš dirbtuvės, o tada darbininkai sugrįš į dirbtuvę.

Streikieris.

Verta pagirti lietuvių, lenkus, armenus ir kitus, nes jie visi laikosi, kad broliai, vieni kitiems netrukdo darbo. Man teko girdėti, jog jei pats superintendentes neprašalins boso, tai darbininkai patrauks bosą atsakomybėn už pinigų ėmimą už darbą. Gėda tokioms kompanijoms, kurios užlaiko tokius bosus. Patartina lietuviams dabar neiti į American Rubber Co. dirbtuvę prašyti darbo, kad vėliau nereiktų gailėtis.

BALTIMORE MD.

(Iš asmeniško laiško).

...Šio miesto lietuvių gyvenimą pamatęs beveik stebiuos. Visgi lietuviai negali ir gana išsinierti iš to "senoviško" kailio. Ir čia lietuviai-katalikai taip pat neblogi fanatikai. Toji korespondencija, patilpusi "Ateityj" (P. J.—ro, "At." rep.), kur aprašoma apie katalikus su Mokauskas prakalbomis, yra tai dar ne viskas: po to atsitikimo eidamas sutikau kelius katalikus vaikinus ir jie sakėsi, kad buvę pasirengę sukelti "baisiausį trūkumą", bet pasibijojo policijos, kuri ten buvo per prakalbas. Katalikų "vyčiai" čia savo gyvenime irgi turi prastą vardą. Girdėjau, kad padoresnės motinos neleidžia savo dukterų prie jų prigulėti, nes nenori, kad jos ten istvirtų. Mat, "vyčiai" — tai tik čia augę bernai, o juk žinom kokie tikslai tokių bernų, — tais tikslais remiasi ir jų prigulėjimas organizacijai.

Aš tuojau čia manau prisidėti prie atletiško klubo. Su keliais nariais jau susipažinau. Šiaip plačiau su lietuviais dar nesurandu progų susipažinti. Pasakyčiau, kad baltimoriečių yra beveik didesnis procentas negu kur kitur, lietuvių girtuoklių. Su jais ir sunku susipažinti, susikalbėti. Jie mat jau ne "grinoriai", ir juos pakalbinti skaityti laikraštį ar kuo naudingiau užsiimti neįdris. Gėrimai ant jų padarė įtekme ir delto jie skaito save baisiai "žinančiais".

Turiu pasakyti, kad baltimoriečiai lietuviai prieš Bostono lietuvių pažangoj toli pasilikę. O reikia žinoti, kad baltimoriečių lietuvių kolonija nuo senai, tap sakant, progresuoja, bet matai "nuprogresavo" atgal...

V. J.

WESTFIELD, MASS.

Lietuviai ir jų santikiai.

Nors kiti korespondentai iš šio miesto jau daug kartų rašė "Ateityj" apie vietos lietuvių, vienok aš tikiu, kad ir man bus leista apie vietos lietuvių santykius šiek tiek pabriežti. Berods ne tik "Ateityj" buna žinių iš šio miesto, bet ir "Darbininke", kuris, kaip matyt, šnairia akia žiuri į "Ateitį" ir jos korespondentus, kurie tankiai rašinėja.

Kovo 19 d. buvo tai šv. Juozapo diena, todėl mums teko maityt daugiau, negu paprastai, "dvasiškų" laikraščių. Bet kaip tu laikraščius skaitytojai pasielgia, tai net ir sarmata pasakyt. Na gi prisigėrė rudžio ant tiek, kad net nebežino, kaip kuris vadinasi, vaikščioja be kepurės ir juokina savo išveizda žmones, ypač svetimtaučius, kurie netankiai turi progą tokias scenas matyti. Reikia dar priminti, kad ir moterėlis nuo savo vyrų neatsilieka, bet drauge su jais ir neblogiau už juos traukia rudį.

Praeitą savaitę du parapijonai, kurių pavardžių čia neminėsiu, nuėjo pas vieną moterį, pas kurią gyvena vienas laisvamaniškas vaikas. Įėję į vidų, juodu tuojau užklausė tos moteriškės, kur yra girdi, tas bedievis-cicilistas. Toliau pradėjo jos klausinėti, kam ji laikanti jį savo namuose, nes jis rašas į laikraščius ir juos visus šmeižias. Pagalios užklausė, ar jis valgas su mėsa pėtyčiomis. Bet moteriškė, matydama su kuo turi reikala, vieton į jį klausimus atsakyti, pagriebė šluotą ir pradėjo varyti juodą laukan. Tačiau juodu šluotos neišsigando ir nei nemanė išeiti, tik ant nelaimės tuo tarpu parėjo iš darbo vyrai ir nekvietiams svečiams parodė, per kurias duris galima išeiti. Kokių vardu tokį tu dviejų parapijonų pasielgimą galima pavadinti, palieku nuspręsti patiems skaitytojams. Vienok turiu pasakyti, kad toks pasielgimas parodo, kiek proto toki žmoneliai turi ir kad toks jų pasielgimas garbės jiems nedaro.

Tie patys vyrai ir pas mane buvo atėję ir rado mane beskaitytant "Ateitį". Na ir pradėjo mane pasivedioti, visokių "nuodėmių" klausinėti. Juodu savo kalboj tankiai vartoja žodį "cicilistas", todėl aš jų ir paklausiau, ar socialistas nėra žmogus? Ir paaiškinau, kad socialistai yra geresni, negu jie. Toks mano nurodymas jiems, žinoma, nepatiko, tai jie nuėjo pas kleboną apskundė mane ir pasakė, kad pas mane yra "Ateitis", "Kova" ir "Keleivis". Klebonas gi, žinoma, tokių laikraščių nepaveldyja geriams savo parapijonams skaityti, bet jų vieton liepa skaityti "Darbininką" ir k. p. Bet pirmeiviškų laikraščių skaitytojai beveik išsineša pasigėrę, be kepurės po gatves ir nejuokina žmonių, kaip kad tie "dvasiškų" laikraščių skaitytojai.

Tai tokie šio miesto lietuvių santikiai ir pasielgimai.

Kapitonas.

BALTIMORE, MD.

Kovo 12 d. D. S. D. buvo parengus vakarą. Vakaro programos buvo: deklamacijos, prakalbos ir paskaitos. Paskaitą skaitytė medicinos studentas I. Bronušis iš higienos. Paskaita buvo labai pamokanti, nes prelegentas aiškiai išdėstė, kaip žmogus turi save užsilaikyti. Tik nežinia, delko mūsų žmonės tokių naudingų paskaitų klausytis visai neskaitydami tesusirenka: turbūt da nesupranta jų vertės. Toliau kalbėjo p. M. Dusevičius apie draugijas, apie laikraščius ir apie karę. P. M. Dusevičius savo prakalboj nors ir nieko neužkabinėjo, bet ir nieko naujo nepasakė, — kalbėjo labai nuobodžiai, nes laike jo prakalbos žmonės išvaikščiojo, ir iš apie 150 žmonių liko vos apie 50 ar 60. Tiek ant galo savo prakalbos pridurė, kad aukautų kiek kas gali dėl nukentėjusių nuo karės. Bet kadangi tas vakaras buvo po socialistų globa, tai niekas ir nekoketavo.

Kovo 17 d. pobažnytinę sveitinę buvo prakalbos. Kalbėjo Dr. kun. A. Maliauskas. Kadangi jis pasakė, jog jau apvažiavęs su viršum 70 lietuviškų kolonijų, tai man rodosi, kad jo prakalbos jau yra visiems Amerikos lietuviams gerai žinomos, todėl aš apie jo prakalbą daug nei rašysiu. Tik tiek pasakysiu, kad jis, kaip kunigas, tai moka gudriai iš katalikų dolerius viliooti. Pirmiausia jis pagyrė baltimoriečių lietuvių katalikus ir pasakė, kad jie yra geriausia apšvietę ir daugiausia susipratę, nes jie yra, kaip jis girdėjęs, ir duosniausi. Paskui kalbėjo apie karę ir jos baisenybes. Pripasakojo visokių nebutų daiktų. Pavizdžiu paduosiu pora jo tokių pasakymų. Sako, Rusijos vaikas kaip bėgo iš Panevėžio, tai buvo basi, nuplyšę; jie buvo apsilavę moteriškoms viršutinėms drapanoms; kiti buvo su viena koja basa, kita su kaliošu arba klumpe. Arba vėl, sako, kada ruskiai pajutė, kad vokiečiai jau netoli, tai jie iš bravarų degtinę išleidę į Nevėžį, o Rusijos vaikas pajutęs, kad degtinė Nevėžiu bėga, supuolė ją gerti. Vieni gėrė atsigulę, o kiti įsibridę net iki kaklo, ba mat, sako, degtinė budama lengvesnė už vandens bėgo paviršium vandenio. Ir taip Rusijos vaikas ją gėrė iš tos upės...

Paskui, trumpai paaiškinęs apie laikraštį "Viltį", pasakė, kad dabar bus kolekta ir pridurė, kad jis nesikreipia nei į socialistus nei laisvamanius, bet tik į katalikus ir kas duos dolerį, to vardas bus pagarsintas laikraščiuose ir da gaus jo paveikslą dovanų. O kas duos \$2 ir daugiau, tam atsiųs knygų. Laikę kolekto surinkta \$120. Kun. Maliauskas padėkavodamas už aukas da geriau išgyrė baltimoriečių katalikus, bet už tai nupieikė Pittstono, Pa. Sako, kad anie da tamsūs žmonės, nes jų buvo susirinkę daugiau ne 600, bet aukų sumetė vos \$36. Jie padarė sarmatą savo klebonui, kuris prie jo akių juos gerai išbaręs. Sako, o jūs, baltimoriečiai, savo duosnumu padarėte garbę savo klebonui.

Antgalo ragino, kas gali, grįžti į Lietuvą ir tenai išpirkti žemes, kad nepapultų į svetimtaučių rankas. Tai buvo geriausio jo kalbos dalis.

P. J.—as.

WILMERDING, PA.

S. L. A. III-čio apskričio susivažiavimas.

Kovo 12 d. 1916 m., Lietuvos Seimas, įvyko 6-tas iš eilės S. L. A. 3-čio apskričio susivažiavimas. Susivažiavimą atidarė apskričio pirmininkas B. K. Kundrotavičius. Delegatų pribuvo sekančiai ir nuo šių kuopų:

40 kuopos J. Virbickas, J. Kvedaraitė ir A. Želvis.

42 kp. V. Vaina, J. Katkauskas, J. Pionka, J. Labenas ir Z. Kavaliauskas.

90 kp. St. Bakanas.

92 kp. D. Lekavičius ir J. Dvilevičius.

99 kp. J. Andriušis ir J. Kazakevičius.

152 kp. J. Pėža ir P. Lenkauskas.

160 kp. V. P. Banionis ir A. Kiveris.

120 kp. Vincas Agurkis.

Susivažiavimo vedėjas išrinktas: pirm. B. K. Kundrotavičius, sekret. A. Želvis ir J. Virbickas. Išduoda savo raportus: pirm. ninkas. Raportai priimami vienbalsiai. Nuo šiol bus skyrium išdininkas, ko ligšiol nebuvo. Išdininku likosi išrinktas visuotinio kuopų balsavimu A. Kiveris. Čia-pat buvo pareikalauta nuo naujo kasieriaus kaucijos. Nutarta pastatyti kaucija \$100.00. Ligšiol kuopos nesiųsdavo apskričio išdan pinigus vien delto, kad apskričio kasierius nebuvo po kauciją. Ir tokiu budu apskričio išdantus.

Iš raportų Seimo rengimo komisijų paaiškėjo, kad prie Seimo rengiamasi gana sparčiai. Iš Seimo rengimo sekretoriaus paaiškėjo, kad bažnytiniai chorai atsisako dalyvauti Seimo rengiamose iškilmėse. Bet kas gi nežino, kaip mūsų "tėveliai"

myli Susivienijimą. O juk chorai jų valdžio. Nekurie gal ir dalyvaus, nes dar nuo kitų negauta atsakymo. Laikę Seimo bus suloštas veiklas "Blinda". Jau repeticijos daroma. Kaip girdėjau, tai repeticijos eina kaip iš pypkės. Žodžiu sakant, Pittsburgo apylinkė sujudo — sukruto. O vis tai ateinantis S. L. A. Seimas išjudino šį dumų miestą. Kad čia ir kas met būtų Seimai! Buvo priimtas S. L. A. III-čio apskričio taisyklės. Iš pranešimų ir raportų įvairių komisijų matyt, kad apskrities gyvuoja gana gerai.

Sekretorius pranešė, kad slapto kuopų balsavimu 1916 metais išrinkta sekanti valdyba: pirm. — organizatorius B. K. Kundrotavičius iš Vall, Pa., pirm. pagel. D. Lekavičius iš Courtney, Pa., protokolų rašt. St. Bakanas iš Bridgeville, Pa., finansų rašt. V. P. Banionis iš Donova, Pa., išdininkas A. Kiveris iš Donova, Pa.

Juk visko čia ir nesurašysiu. kas buvo kalbėta bei veikta per susivažiavimą, nes užimtų per daug vietos. Tik tiek pastebėsiu, kad jis nesikreipia nei į socialistus nei laisvamanius, bet tik į katalikus ir kas duos dolerį, to vardas bus pagarsintas laikraščiuose ir da gaus jo paveikslą dovanų. O kas duos \$2 ir daugiau, tam atsiųs knygų. Laikę kolekto surinkta \$120. Kun. Maliauskas padėkavodamas už aukas da geriau išgyrė baltimoriečių katalikus, bet už tai nupieikė Pittstono, Pa. Sako, kad anie da tamsūs žmonės, nes jų buvo susirinkę daugiau ne 600, bet aukų sumetė vos \$36. Jie padarė sarmatą savo klebonui, kuris prie jo akių juos gerai išbaręs. Sako, o jūs, baltimoriečiai, savo duosnumu padarėte garbę savo klebonui.

Te-nis.

Laiškai iš Rusijos.

Kai-kurie senųjų metų palaikai.

Proščai, proklatyjem zaklejmionnyj

Slezami—krovju obagronnyj

Staryj god, krovavij god.

Darbininkas M. Plaksins.

Ką lemia naujieji metai: ar giedresnė ateitį buria, ar dar tirštesnius rukus nujačia. Sunku nuspręsti. Naujus metus minėdama, "Rusų žinių" redakcija sako, kad rusų gyvenimas primena tuos mažučius, kaž-kodel chiniečių vadinamus, biljardus. Jie ritasi pakalnėn lygumon ir kas mirksnis susiduria su dauguma prismaigytų vinučių, kurios neduoda rituliukui pasiekti tikslų, o nustumia kur tai į šalį. Rituliukas, tarytum, pergali sunkenybes, kėblumus, jau netoli savojo siekio, bet susimušęs į vinutę, nusirita kaž-kur priešingon pusėn ir sustoja ten, kur jo visai nelaukta. Visame gyvenime daug tokių "nesusipratimų". Tik tas keista, kad tasai viskas neužsibaigia, bet nuolat kartojasi, priegiant kaip-tai taisyklingai. Betvarkė, nesutarimais, chaosas regima veik kas dien. Ir yra kokis tai kamputis, kursai tą viską veisia, kuris visus tuos "nesusipratimus" palaiko.

Pereitais metais biurokratija turėjo didžiulį šventę, tik neturėdama užtektinai drąsos ir atvirmo, slėpėsi tuomi. Jau dešimts metų, kaip ji kovoja su naujomis spalų 17 d. 1905 m. manifestu nurodytomis valstybinio surėdymo įvokomis. Jeigu ji sugėbėtų drąsiai pažiūrėti akisna tiesiai, tai turėtų prisipažinti, kad kovos vaisiai apverkti ne tik šaliai, bet ir pačiai biurokratijai. Šalies gyvenimas irsta vis daugiau ir daugiau. Kartu su tuomi menkėja ir biurokratijos autoritas. Visi jos vadai stengiasi pildyti suvienytosios bajorijos norus — atgal, nors jiems ir nebuvo žinia prie ko tasai viskas gali privesti. Paskutiniū metu biurokratija evoliucionavo N. A. Maklakovo, kun. Ščerbatovo ir A. N. Chvostovo asmenyse.

Pirmasis įsivaizdino Rusiją gubernatorių atsakomybe. Tik-tai toksai surėdymas yra geras, prie kurio nieks nesucypis, prie kurio vietos visos Rusijos galvoja tik gubernatoriai. Bet kareiki besitartinant pradėjo rodyti gyvybę visuomenė. Įsisteigė miestų ir žemietijų sąjungos, pradėjo galvoti apie mokesties nuo pelno įvedimą, biurokratiją slėgė mintis, kad gero gal stiprėti.

Užstojo Chvostovo laikai, šai pranešė, kad valdžioje būtų gyvyvė ir pradėjo... kalbėjo su laikraštininkais, asmenimis, žandarais. Jis būdė risti įvairius klausimus, gi brangumo, ko neliečia jo peticija. Dauguma įtikėjo, gei jis galės įvesti tvirtą valdą. Bet Chvostovas nesiliovė kalbėti, o šalies painiava vis didėjo. Kol programa liksis toji pati, keisis asmens, tol painiava vis kiek nemenkės. *)

Karė reikalauja, kad prie goji pusė nesužinotų, kas masi kareivijoje, taipat tų je. Šuviams praskambėjus, straipsnio prisilaikant, be žurą. Ir atsitiko tas, kas turėjo atsitikti. Kariniai cenzuraciū "iš viršaus" paliepiam savo uolumui negalėdama braukė ne tik kareivijos žymus liečiančias žinutes, bet turinčias visuomeniniai-politini atspalvį. Šiaip ar taip turė, bet laikui slenkant kareivijos virto ir politike. Tarytum, raganiaus mostelėjim persimainė ir progresyves spaljos veidas. Jeigu buvo priešintis, tuomet laikraštis pasirodydavo su akį veriančiomis baltomis skiltimis. Kiek laik praėjus kilo kalbos apie pirminę cenzurą, bet kalbos nūto turbūt bergždžiu yra kalbė apie pasekmes. Nukentėjo visuomenė, darbininkų spauda ar šiaip aiškesnio demokratizmo atspalvį. Į periodinę tautų spaudą buvo ytin atkreipta dėmesys buvo uždengta į 25 ukrainiečių laikraščius ir visa žydų spauda. Karės pradžioje ypač sutirštė tamsumo rukai.

Bet įvyko ir persilaukimas. Kuomet rusų kareivijos beginklės iš Karpatų, kuomet tai už kitos puolė "stiprios" tvirtovės, kuomet pasigė Miasojedovo, Suchomlinovo ir dai — atsigavo spauda. Jominais buvo ir skirtingi sakiniai, daugkalbančiai tautos baltos vietos. Susirinkus Duma palietė ir cenzūros simą. Bet klausimo svarstym neužbaigė, nes Duma palie "palsiui". Maklakovą pakeitė Chvostovas, pasisakė šas viešumo spaudos mylėtojas. Jis net silkivirėjo su cenzura, kuomet pastaroji išbraukė jo pasiklaimimo šnekos turinį. Bet tuomet į baigėsi spaudos "mylėjimas" Yra taip, kaip ir buvo, Spauda neša nemenkas pabaudas. Yra šit koksa atsitikimas.

*) Slg. L. Siedov "Biurokratija v 1915 g." Ziur. "Naš Golos" 1916, Nr. 16.

Laikraščioje

da" tilpo žini d. Putilovo darbininkus i vas Badajev žinutė buvo d e numeriuos ai, kai-kurių ai susireika my su policijo jo redakcija nybėn, bet p omieji red ai rašyti. a faktoriai. B valdžia padar rėjo butinai darbininkus, sakomybėn le nos užveizdą juo studentų buv nuteisti. tikimas, bet ais tasai pats kad jie pasik bėję bus visi ai panašaus apie ką papas atovos Koren ai leisti dar i šiuo tikslu torius. Polic toją ir padar užsirašiusius je daug kas. Dabartiniu eina darbinir bėjęje Utro" laikraštis ats mu baltų vie kiek atbudo i roje pasirodė ratove — " dengta), Ro Dona" (užd Novgorode Mysl", Pern žim".

Minėjau ti palaikų. B mos. Kažin šiais metais nyks, kad R šiltesni, lais

Maskvoje 4-

LAISKAS

Lietuviai Gerb. p. M. Aš Tams (atgal) laiš tos broliu Amerika. T — pervaziū nijas su ko mis, idant amerikiečių tėvyne... fanatikai b sugrįžę į Li gadins, kiti i ves Lietuv bei kuniga ardo gerą baržduoti k patėmyti, j rėti.

Daug miems.

Su gr

1-17(30)-

LAIS

(Nuo m

Ryga o kiekviena niaus. Ry laukę pa skridimo.

vokiečių.

laukti, o j rengti i t

mo. Nan ventojų —

namą gali ros nudeg duris iš

lyg auc vės pilnos eisenos

Neseniai

ris, kuri (cenzuros

Tai "nar

nuo (cen

Laikraštyje "Trudovaja Pravda" tilpo žinutė, kad liepos mėn. d. Putilovo fabrike sušaudė darbininkus ir kad V. D. atstovas Badajev matė jų lavonus. Žinutė buvo papildyta sekančiuose numeruose. Sužinojus apie tai, kai-kurių fabrikų darbininkai susireikavo, įvyko susirėmimai su policija. Tuomet laikraščio redakcija patraukė atsakomybėn, bet pasirodė, jogei atsakomybę redaktoriams nemokėjo nei rašyti. Sulig Rusijos įstatų už laikraščio turinį atsako redaktorai. Bet šiame atsitikime padžia padarė išimtį. Ji užsinojo būtinai surasti tikrus sąnaryninkus, todėl patraukė atsakomybėn leidėją Gerb, kontoros užveizdą Gertiką ir korektorius studentą Smirnovą. Visi jie buvo nuteisti. Tai pavienis atsitikimas, bet jeigu "kursas" liksis tasai pats, tai galima laukti, kad jie pasikartos ir atsakomybėje bus visi skaitytiniai. Kas tai panašaus atsitikimo Sibire, apie ką papasakojo Dumoje atstovas Korenskis. Sibire sumanė leisti darbininkams laikraštį ir šiuo tikslu rinko prenumeratorius. Policija suėmė sumanytoją ir padarė kratas pas visus užsirašiusius laikraštį. Rusijoje daug kas galima.

Dabartinio laiku Petrograde eina darbininkų laikraštis "Rabochije Utro". Bet turbūt retas laikraštis atsižymi tokiu daugumu baltų vietų, kaip jis. Bent kiek atbudo ir provincija. Samaroje pasirodė "Naš Golas", Saratove — "Naša Gazeta" (uždengta), Rostove — "Viestnik Dona" (uždengta), Nižniame Novgorode — "Nižgorodskaja Mysl", Permėje — "Permskaja žizn".

Minėjau tik porą senųjų metų palaikų. Bet jų esama daugumos. Kasin ar laikas tikėti, kad šiais metais kai kurie jų pranyks, kad Rusijos laukais papus šiltesni, laisvesni vėjai.

Vyt. Steponaitis.

Moskvoje 4—II—16

LAISKAS IS PETROGRADO.

Lietuviai bijo amerikiečių.

Gerb. p. M. Petrauskas! Aš Tamstai rašiau 4 mėn. (atgal) laiška, kad aš su Tamstos broliu turiuosi atvažiuoti į Ameriką. Tos kelionės užduotis, — pervažiuoti per lietuvių kolonijas su koncertais ir prakalbos, idant prirengti lietuvių amerikiečių po karės grįžti į tėvynę... Lietuvos klerikalai, fanatikai bijo, kad amerikiečiai sugrįžę į Lietuvą katalikystę padidins, kiti gi, kad socializmas įves Lietuvoj ir rankų ponams bei kunigams nelaižys. Todel ir ardo gerą užnamumą. Tikri barzduoti kudikiai... Bet nevalia patėmyti, jeigu nenori priešų turėti.

Daug labų dienų pažįstamiems.

Su gilia pagarba

A. M. Martus.

1—17(30)—1916 m.

LAISKAS IS RYGOS.

(Nuo mūsų korespondento)

Ryga dabar paniurusi ir šu kiekviena diena pulsasi lėniais. Rygiečiai laukę ir nesulaukę pavasario—vieversių atskridimo. O su vieversiais ir vokiečių. Galima laukti ir nelaukti, o jų neišvengti. Keliai parengti ir tik laukia rusų išsinešimo. Namai dyki, o kur yra gyventojų — tai kareiviai. O tą namą galima ištolo pažinti: tvoros nudęgintos, langai išdaulyti, durys išlaužtos. Tie namai lyg audrą perleide... Gatvės pilnos kareivių; eisena už eisenos su "sašinka-mašinka". Nesenai pribuvo partizanų būris, kurie savo išvaizda daro (cenzūros užtepta. Red.) įspūdį. Tai "narsieji" iš visokių pulkų, nuo (cenzūros užt.) nesusiškai-

ti. Ir jie matyt, pavasaryj, dirso savo darbą. (Cenzūros užt.) — partizanų (abelnai visiems rusams tas tinka) laimė.

Viršininkai kitaip kareivius nevadina, kaip (cenzūros užt.) ir sako: "tokio (cenzūros užt.) mums užtektina". Rusuose patriotizmas baigė... (cenzūros užt.), o apie susipratimą visai be nuovokos.

Kitaip su latviais; latviai buvo ir yra atkakliai; jie jau turi prirengę 8 batalionus. Jų tarpe daug ir lietuvių. Batalionistų susipratimas, menkiausiai už kalakuto — tik pasipūtė.

Dabar imami naujokai, vaikai (cenzūros užt.) metų, kurie turėtų stoti 191 (cenzūros užt.) metais.

Lietuvių gyvenimas lyg ir išnykęs. "Žvaigždė" tebeužlaiko mokyklas, mokinių nestinga. Vietinis Komitetas labai susirūpinęs, kad škaplerių ir rožančių nebegalima gauti. Gi pabėgėliai skundžiasi, kad putra skystėja ir skystėja.

Pažangiesiems dabar nuramina širdis Petrapilio "Naujoji Lietuva", be jos mums, likusiems, būtų ir labai liudna.

Liudna ir taip.

Dora ant tiek nupuolus, kad drovu ir ant g-vės išeiti. Lyg nebe tie žmonės. Kaltininkai gi to nupuolimo, despūtų taktininkai. Niekas netikėtų, kad pilkieji kadaise buvo šiaip gyvenytojai.

Jeigu karės kaltininkai: neapykanta, kerštas ir savimeilė, tai tuoliau to dabar stinga žmonėms, o ypač kareiviams. O pastarieji bene augščiau už viską ir stato lyg principą.

Karės lauke šaudosi ir tyli, taip diena po dienos. Su saule ir orlaiviai "taubės" pasirodo, meta bombas. Šaunama į juos, bet be pasekmių.

Oras sušilo — tankiai mainosi.

Aidas.

PETROGRADO LIETUVIŲ DR. JOS NUKENTĖJUSIEMS DEL KARO ŠELPTI VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

Sausio 31 d. įvyko visuotinas minėtos draugijos narių susirinkimas. Iš 350 narių susirinkimui atvyko apie 110. Draugijos pirmininkas kun. Laukaitis, pradėdamas susirinkimą, pasiūlė vėdę "poną baroną Šilingą" (Lauk. žodžiai), kiti gi siūlė G. Liutkevičių. Balsų dauguma išrinktas Šilingas. Sekretorių pakviestas K. Šalkauskas.

Kun. Laukaitis bendrais ruožais praneša, kad Komitetas savo darbo metu yra padaręs. Petraškevičius gi praneša "apyskaitos sumanymą" (dienotvarkę) buvo pasakyta apyskaita, bet, kadangi ir pats pranešėjas pripažino, kad tai negalutina apyskaita, todėl ją vadina tik sumanymu). Tikros apyskaitos nebus parengtos, ji busianti paruošta ir išspausdinta tik po 2—3 mėn. Kadangi ta apyskaita negalutina, todėl nepaduodu ir jos turinio.

Petraškevičiaus pranešime pastebėjau tik štai ką: "Nei politikos nei socialiais klausimais, sako jis, Komitetas neužsiėmė, mes varėme tik tautos kultūros darbą, statėme Lietuvos ateities rūmą ir todėl traukėme tan darban be pažiūrų skirtumo visus tuos, kurie norėjo ir galėjo dirbti". Baigdamas pranešimą, Petrašk. išgirdo kun. Laukaitį, kurį galima būtų kasdien nuo ryto iki vakaro matyti Komiteto raštinėj, Strazdą, kuris per savo rankas perleides beveik visus dr-jos pinigus, Šliogerį, kuris, kaip Revizijos Komisijos narys, suteikęs Komitetui daug naudingų pastabų. Komitetas dirbęs kiek galėjęs, bet dar daug kas esą nepadaryta. Jei kas gautų daugiau padaryti, tai tokiems mielu noru užleisją vietą. Prasidėjo paklausimai. Liutke-

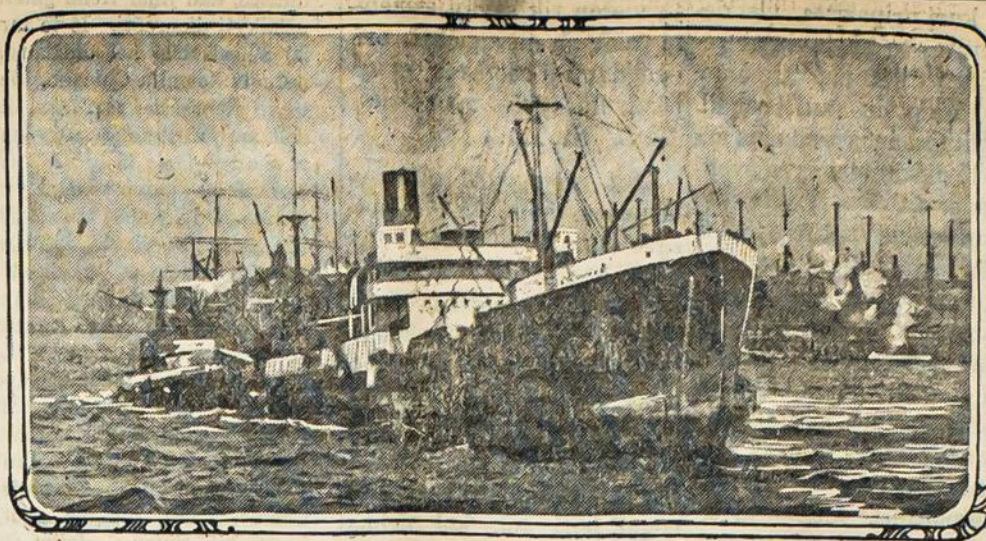

Photo by American Press Association.

Laivas Eumachus, kuris užsidedė ar buvo pade gtas New Yorke.

Photo by American Press Association.

Amerikos raitėliai vejasi Vilą.

vičius klausia: kokia buvo apyvarta? Iškur lėšos plaukia? Delko nėra samatos ateinančiam laikui? Lukauskas klausia: koks šiandien susirinkimas, t. y. nepaprastas, visuotinas ar metinis. Bielskis klausia: delko prasišalino nuo draugijos studentai?

I tuos paklausimus atsako Petraškevičius. Piniginę apyskaitą buvusi parašyta ir čia susirinkime padalinę Komiteto nariams ir šiaip kai kuriems žmonėms. Jis užmiršęs ją pranešti. Kadangi ir tai tik sumanymas ir tur būti nedidelės svarbos, nes net Komiteto atstovas užmiršo ją pranešti, todėl tų skaičių nepaduodu.

Galutinos apyskaitos nebus parengtos per 1½ mėn. (metai baigėsi gruodžio 7 d.) paruošti. Kada priruošią galutiną apyskaitą, tada sustatysią ir samatą. Studentų Valdyba del vieno incidento atsisakiusi tarpininkauti savo nariams, besikreipiantiems į Komitetą pašalpos, o nuo darbo ir pašalpų neatsisakiusi. I Lukauskos paklausimą atsako susirinkimo pirmininkas. Apie tai, girdi, gali spręsti atidengusis susirinkimą. Apskritai, tą klausimą susirinkimo pirmininkas vilko, vilko ir nuvilko į šalį. Susirinkusiems tas klausimas paliko neaiškų, o kaip jį išaiškino šaukusieji susirinkimą, nežinau. Lygiai taip pat nuvilko klausimą del studentų atsisakymo bendradarbiauti su Komitetu.

Revizijos Komisijos vardu kalba Šliogeris. Jis sako, kad Rev. Kom. pripažįsta, jog Komitetas daug padarė, jį "gali patvirtinti, kad įstaigos ekzistuoja ir neša naudos, bet kaip išleisti didžiosios sumos, to šiandien Komitetas negali pasakyti". Knygos buvo vedamos ne taip, kaip reikia, pateisinamieji dokumentai nebuvo kaip priguli pristatomi "Komisija, pradėjusi dirbti, nusigando del to chaoso (netvarkos J. V.), kurį ten pastebėjo". Avansų pateisinimai neišlaiko elementarės kritikos. Paskui jis skaito susirinkimui kai kuriuos pateisinamųjų dokumentų, kuriuos Komisija negalinti patvirtinti. D. ug dokumentų rašyta ant popiergalio pietuku; esą tokių dokumentų, kuriuose neparasyta kas juos ir kam davė. Štai pavyzdys: "Masterskaja po Zarotnoj Nr. 31 115 rub.". Kas jį da-

vė, kam ir už ką, nieko iš to popiergalio nesužinosi, vienok jis aiškomas dokumentu. Atsirado pateisinamųjų dokumentų tarpe sąskaita, adresuota "Severopomošė" ir t. t. ir t. t.

Komisija jau peržiūrėjusi tų dokumentų 140 tukstančių rub. ir jų tarpe netikusių radusi 40 tukst. rub., vadinasi, daugiau ne trečdali.

R. viz. Komisijos rezoliucija tokia:

"I. Revizijos Komisija pripažįsta, kad Komitetas daug pasidarbavo teikdamas visokeriopos pagalbos karės aukoms, o ypač atnešė didelę naudą įkurdamas daug reikalingų įstaigų.

II. Tikrindama Draugijos knygas ir dokumentus, R. K. atrado: 1) iš esamųjų knygų dabar, Komisijos nuomone, negalima smulkiai patikrinti piniginių ir medžiaginių turčių, o taip pat Draugijos apyskaitos; reikalinga užvesti naujas pagalbinės knygas ir sutvarkyti esamasias, 2) daugybę pateisinamųjų dokumentų netinka tam tikrai formai ir delto, kampa tokie, vargu gali būti pripažinti. Kad išvengus panašius nesupratimų ateityj, Komisija laiko reikalinga padidinti Komiteto narių skaičių ir sudaryti pačiame Komitete kontrolės organą, idant visi dokumentai, atiduodant R. K. peržiūrėti, pirmą būtų patikrinti". Paskui vėl buvo paklausimų, gi jiems pasibaigus, kaip paprastai, turėjo būti kalbama apskritai apie Komiteto darbus, bet išėjo kiti taip. Tie klausimai susirin. pirmininko buvo supainioti ir, kada reikėjo pradėti kalbėti del Komiteto darbų, kalbės 3 min. Opazicija tokios "štukos" nelaukė, todėl daug kas paliko neiškelta, neišaiškinta.

Opozicija visą laiką nurodinėjo, kad šis susirinkimas yra ne metinis, bet nepaprastas visuot. susirinkimas, todėl jis negali rinkti nei naujo Komiteto nei Rev. Komisijos. Ir Komitetas ir Rev. Komisija turi testį darbą iki Visuotinio metinio susirinkimo, žodžiu, jį turi pabaigti savo darbus, duoti apyskaitą, ir tada išeiti. Gi šita apyskaita net pasak paties Komiteto atstovo, yra tik projektas, kokia bus tikra apyskaita dabar nežinia. Paskui opozicija nurodinėjo, jog pinigų vartojime nėra jo-

kios tvarkos. Pavyzdžiui, paminėta avansų 8 tukst. rub., o pateisinamųjų dokumentų pristatyta tik 4 tukst. rub., vienok tam nariui išduodama nauji avansai, vadinasi, jis tuos 8 tukst. rub. yra išleidęs, o dokumentų nepristato. Komiteto nariai pinigų laiko savo kišenėse 2—3 mėn., o kai ateina žmogelis prašyti 5 rub., jam sako, kad pinigų nėra. Pabrėžė opozicija ir tai, kad jai ypač keista, delko vienas Komiteto narys giria kitą, o dar keisčiau išrodė Revizijos Komisijos girimas. Tai būtų padaręs Visuotinas susirinkimas, žinoma, jei Komitetas to vertas. Buvo taip pat nurodyta, kad Komiteto įstaigose toli gražu ne tokia idealė tvarka, kokia išrodo iš Komiteto nario pranešimo. Buvo nurodoma faktų, bet apie juos kildė kartą parašysiu. Daug ko opozicija reikalavo įtraukti ir protokolą: kad, pasak paties Komiteto nario žodžių, apyskaita nepabaigtė, tik projektas; kad piniginę apyskaitą perskaitė tik pareikalavus, kad biudžeto sunaudojimo šiandien Komitetas neturi ir t. t., bet kas įtraukta nežinia, nes susirinkimo pirmininkas pasakė netrauksis protokolą, kol nebus tie žodžiai pačių pranešėjų parašyti ant popieriaus. Tokia tvarka, girdi, esanti visur. Opozicija tvirtino, kad tai sekretoriaus dalykas.

Po visų tų pamatuotų užmetimų Komiteto pirmininkas kun. Laukaitis ir abu jo padėjėjų Spurga ir Petraškevičius mėgino dar teisintis, bet dar didesnė balon įgrimdo. Girdi, Revizijos Komis. pranešimas esąs vienušiškas, jame pastebėta tik blogieji Komiteto darbai. Musų Revizijos Komisija, girdi, ne pripažįsta tokių pateisinamųjų dokumentų, kuriuos pripažino net Tatjanos Komitetas. Girdi Reviz. Komisija susirinkimui pareiškė tik keliolika (?) netikusių dokumentų (žiūrėk Reviz. Komisijos pranešimą J. V.). Dar nieko blogo, jei tiek tėra netikusių; girdi, jei jau visi būtų tokie, tada bloga. (Salėj balsai: "Panama! Panama!").

Pereinamąją formulą pirmas pasiūlė kun. Laukaitis. Ją ir priėmė.

Pereinama prie kito dienotvarkės punkto — Komiteto ir Rev. Komisijos rinkimai.

Kun. Laukaitis Komiteto var-

du praneša, kad, pusė Komiteto narių išėjo, bet jie mielu noru vėl sutinka grįžti. Taigi šiandien lieka tik pririnkti dar 7, nes 20 narių nebegali visų darbų aprėpti. Paskui perskaito kandidatų Komitetan ir Rev. Komisijon sąrašą. Komitetan jis pasiūlo rinkti ir šių metų Rev. Komisijos narius.

Opozicija tvirtino, kad šis susirinkimas formaliai neturi teisės rinkti, todėl rinkimus reik atidėti, bet tai buvo daugumos atmeta. Dagi Rev. Komisijos narys Orentas sakė: "Kaipo Reviz. Komisijos narys sakau, kad šiandien nei Revizijos nei Komiteto rinkti negalima". Opozicija tvirtino, kad be apyskaitos Komitetą paluosuoti negalima. Tegų pristato apyskaitą, tada paluosuosime. Opozicija sakė, jog kaip galima rinkti Komitetan vėl tuos pačius buvusius Komiteto narius, kada nėra apyskaitos. Juk, pamatę apyskaitą, gal buti rasime, kad jų jokių būdu nebegalima rinkti. Stebėjosi opozicija ir tuo, kad nežinia kodėl Komiteto narys Petraškevičius gąsdino susirinkimą, sakydamas, jog jei šiandien neišrinksi Komitetą, tai dievai žino kas gali būti. Komitetas neturėjo teisės atsisakyti, apie savo atsisakymą niekam oficialiai nepranešė, todėl Bielskis reikalavo įtraukti protokolą žodžius: "Mums oficialiai nebuvo pranešta, kad ½ Komiteto atsakė ir mes to klausimo nesvarstėme". Ypač opozicija nurodinėjo štai į ką. Komitetan siūloma Rev. Komis. nariai. Jie dar nepabaigė revizuoti, o štai juos traukia Komitetan. Išėina, kad Komitetas tokiu būdu nori užkūsti Revizijai burną, kitaip sakant, paslėpti tai, kas Komiteto darbuose buvo blogo.

Po šito kalba kun. Laukaitis. Komitetas, sako, nesijaučia kaltas, Revizijos Komis. taip pat jokių prasikalimų nerado... "Tik tas, kas skaito svetimus laiškus tegali taip kalbėti..." šaukia Bielskis. Pirmininko skambintis... Laukaitis nubėga nuo tribunos.

Nurimus, balsuojama kiek rinkti Komitetui. Komitetas pasiūlo: prie 10 pririnkti dar 17. Už balsuoja 51. Opozicija, pasiūlo senajin Komitetan pririnkti dar 7. Už balsuoja tik 15. Priimti pirmoji rezol.

Po šito dar kalba Lukauskas, Bielskis ir kritikuoja Laukaitio pasiūlymą rinkti Komitetan Rev. Komisiją. Bielskis sako: "Pradžioje maniau, kad turiu reikalą su nesubrendusiais žmonėmis, kurie neišmano ką daro; maniau, kad tai tik nesupratimas, bet paskui supratau, kad tai jezuitiška formula..." Salėj sumišimas. Kun. Česnys šaukia pirmininką, kad sulaukytų kalbėtoją. "Salyn, salyn!..." rėkia keli "paklusnūs tarnai". Publikai nusiraminus, kalbėtojas tęsia toliau ir nurodo, kad tokia propozicija neleistina, stebisi, kaip Dr. Pirmin. galėjo išdrįsti tokią propoziciją pasiūlyti.

Po šitų kalbų Laukaitis nebedrįso palaikyti savo propozicijos ir pasiūlė, kad Rev. Kom. paliktų tą pačią. Susirinkimas sutiko. Buvo pasiūlyta rinkti Komitetan kai kuriuos opozicijos narius: Lukauską, Bielskį, Januškevičių, Bortkevičių ir t. t., bet jie atsakė, motyvuodami, jog šis susirink. neturi teisės rinkti ir jog tokiame komitete, kuris ir doros nepripažįsta, jie dirbti negali. Paskui opozicija išėina iš salės. Pasiliko savi žmonės, ir jau viskas eina greitai. Laukaitis siūlomieji kandidatai buvo priimti atviru balsavimu. Tokiu būdu dabar Komitetan įeina: 20 senųjų ir 7 nauji: Matulaitis, Čepanis, Linartas, Šliupas, Paškanis, Baronas, Tamašauskas.

J. Vanagas.

"Nauj. Lietuva"

Neužmirškite sušelpiti nukentėjusius nuo karės.

"Ateitis"

266 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvėgas, Kovo (March) 23 d. 1916 m.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antraštu. Rankraščius Redakcija taisy ir trumpina sulig savo nuostatais. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.

Šiame Nr. spausdinama korespondencija iš Batimore, Md., kur išspausdinta P. Leono, iš Maskvos, laiškas, dar kartą parodo, kad Rusijoje be pažiūrų skirtumo žmonės yra tos nuomonės, jog lietuviai pabėgėliai, palyginamai, dar gali gyventi ir kad pašalpa iš Amerikos reikia siųsti į Lietuvą. Šitaip sako visi ne tik Europos, bet ir Rusijos lietuviai. Bet amerikiečiai užsikibę ausis ir visai tų balsų neklausio.

TIKĖJIMAS IR POLITIKA.

"Istorijoj bus užrašyta, jog 1916 metais Lietuvos laisvamaniai pasijuto jau taip stiprus, jog aiškiai ir viešai pareikalavo lygios vietos ir lygių teisių bedievybei, kaip ir krikščionybėi."

"Darbininkas" Nr. 30, 1916 m.

"Laisvamanybė, lietuvių tarpe pasėta, yra kukalio grūdai."

"Sandarietis", "Vien. Liet." Nr. 11, 1916 m.

Šitos dvi ištraukos iš klerikališko "Darbininko" ir ligi pat pastarųjų metų laisvamaniškos "Vien. Lietuvinkų" aiškiausia rodo, kad pas mus, t. v. "vidurinėje srovėje", yra kas nors negera. Nes jeigu laisvos minties neapkenčia religiniai fanatikai arba žiaurus klerikalinės politikos atstovai bei ginėjai, tai tame nėra nieko stebėtino ir delto nereikėtų nei popieris daryti: jų tatau pareiga yra kitaip manantiems žmonėms nepripažinti gyvenimo teisių. Bet kuomet laisvai minčiai arba laisvamanybei viešai apskelbiama kova laikraštyje, kuris norėtų būti laisvės ir lygybės idejų skelbėju, ir kuomet laisvamanybės smerkikais viešai pasirodo žmonės, drįstantys net ALT. Sandaros vardu kalbėti (tame pačiame straipsnyje tarp kita ko sakoma: "ALTS. nepaliaus šaukti vientaučius prie šitokio darbo"), — tai šitas jau rodo, kad mūsų pačių eilėse atsirado žmonių, kuriems labai tolimi laisvės ir lygybės idealai.

Mes neesame ypatingi laisvamanybės, paprastoje to žodžio prasmėje, ginėjai, nei mums rūpi griauti tas ar kitas tikėjimas. Mums rūpi vien žmonių socialio (draugijinio, visuomeninio) ir politikinio gyvenimo reikalai. Čia, berods, įeina ir žmonių dvasios kultūros klausimai. Bet mes griežtai turime atmesti tuos visus mėginimus ir pasikėsimus — kurių nors tikybą ar sąžinės įsitikinimą padaryti viešpataujančia arba meste atmesti visiems kitiems žmonėms. Tuo labiau turime atmesti pastangas — vieną kokią nors religiją įsitikinimą pastatyti augščiau už kitas ar kitas.

Tai yra pamatinis principas, kurį pripažįsta visi demokratai be tikybinių ar religinių įsitikinimų skirtumo. Nes kitaip ir buti negali. Tikiybinių arba žmogaus sąžinės įsitikinimai yra švenčiausias dalykas, ir čia niekas pašalinis neturi jokios teisės tuos įsitikinimus žeminti ar niekinti. Berods, vienu žmonių įsitikinimams gali rodytis teisingi, kitų — klaidingi. Vieni žmonių sąžinės įsitikinimus arba tikybines pažiūras mes galime pamylėti ir jas miniose platinti, kitų — kritikuoti ir stengtis, kad minios matytų jų klaidingumą ir nesiduotų suvedžioti. Bet gi nei vienas žmogus neturi teisės (pagalios nei galybės) priversti kitus tikėti ar manyti priešingai jų įsitikinimams. Lygiai niekas neturi teisės vienus įsitikinimus statyti augščiau, kitus žemiau.

Teisybė, yra žmonių, kurie naudoja savo padėjimu arba galybe ir nuo savęs priklausančius (vaikus, pavaldinius, tarnautojus ir tt.) versti verčia pildyti tokias tikybines praktikas, kokios jam geriausia patinka. Tuo budu grąšinant galima ir laisvamanybę priversti sakyti, jog popiežius yra neklaidingas, o "bedievi" galima nvesti bažnyčion ir priversti jį eiti išpažinties, kalbėti paterių ir tt. Bet kam iš to būtų nauda? Dievui — ne, kadangi žmogus vistiek verčiamas nors lankytų bažnyčią ir melstusi, bet, netikėdamas, širdyje keiktų ir Dievą, ir bažnyčią, ir tuos, kurie jį verčia taip daryti. Žmogui naudos taipgi nebūtų, nes jis, vieton nusiramimimo, dar labiau susikrimstų. Žodžiu, religiniu žvilgsniu būtų vien šventvagystė. Nauda būtų vien tiems, kurie iš lankymo bažnyčios ar priklausymo prie parapijos sau naudą turi.

Šitai turint omenyje yra lengva suprasti, delko kunigai ir jų laikraščiai taip vis rosi ant to, idant nebūtų pilnos tikėjimo ir sąžinės laisvės ir kad būtų "pagerbama" tik "krikščioniški principai", o laisvamaniški principai būtų smerkiami. Taip daryti jie turi, savo žvilgsniu, labai rimtų ir svarbių, nors visai ne "dvasiškų", priežasčių. Bet kuomet laisvamanybė "kukalio grūdais" ima skaityti toki žmonės, kurie dedasi save demokratizmo idealų skelbėjais, patys yra laisvamaniai ir savo širdyje netiki nei į Dievą, nei į velnią — tai čia jau pavojingesnis dalykas, nes tai yra demokratijos priešai, gyvenantys jos pačios eilėse.

Mus mačiusius visokių "prisiverkimų" ir "atsiverkimų", šitie "Baltojo Gyvenimo" jieškotojų svačiojimai nei kiek nestebina: ar anksčiau ar vėliau jie atsivers ten, kur jų tikroji vieta. Ir bereikalo tik jie dedasi kokių tai naujų obalsių arba naujų "motto" išradėjais: visiems aišku, kad atmesdami senuosius visu-

neninius motto jie pastatė jų vieton tik savąjį asmeninį "aš", šventvagiškai pri dengdami jį Lietuvos gyvybės ir liuosybės rubu (žūr. "V. L." Nr. 11).

Lietuvos gyvybė ir liuosybė yra ne tame, kad lekioti savo išsvajoto "baltojo gyvenimo" dausose, bet tame, kad Lietuvos žmonės būtų laisvi ir laimingi šios žemės gyventojai. Laisvi gi ir laimingi jie gali būti tik tuomet, kuomet turės ne vien politiską laisvę, bet ir dvasiską bei ekonomiską. O šito negali būti tol, kol nebus pilnos tikėjimo ir sąžinės laisvės, kol visi tikėjimai nebus pripažinti lygiais ir kol patsai tikėjimas nebus privatinio asmens dalyku. O jeigu ir tuomet žmonių pažiūras ar įsitikinimus reikės skirstyti sulig kukalių ir kviečių, tai kukaliais reikės skaityti ne kokį nors atskirą tikėjimą ar filozofiską pažiūrą, ne krikščionystę, laisvamanybę ar kt., bet tokius mokymus, sulig kurių žmonės skirstoma į avinus ir ožius, o jų pažiūras į kviečius ir kukalius. Ir kukalio grūdą šiadien sėja tie, kurie, kaip "V. L." sandarietis, laisvamanybę prie kukalių priskyrė.

IŠ LAIKRAŠČIŲ.

Vėl savaitraštis.

KATALIKAS 14 d. pranešė, kad visos leidimo teisės iš Jono Tananevičiaus pereina Stasiui Tananevičiui. Prie tos progos naujasis leidėjas rašo:

"Laikraštis eis tautiskai-krikščioniškoje pakraipoje, kaip ir ešes. Bunant laikraščiai katalikiški, aš tečiau griežtai tvirtinu, kad jisai jokiu budu NEBUS KLERIKALISKU. Jisai stovės mūsų žmonių, plačių minių, liaudies reikalų reikėju ir apginėju. Apgrindamas katalikybę nuo visokių užpuolimų, "Katalikas" bus griežtai priešingas visoms pastangoms politiką sujungti su tikyba..."

Kiekvieno lietuviško, kaip ir kiekvieno neangliško laikraščio misija Suvienyose Valstijose yra labai svarbi ir augsta, suvedant savo tautybės žmones artimesnėn pažintin su šios šalies gyvenimu, jojo dvasia, darant iš savo žmonių geras šios šalies gyventojus ir piliečius. To pirmiausiai "Katalikas" ir laikysis. Lietuvos reikalais bus taipgi rūpinamasi."

Tai, taip sakant, naujojo leidėjo ir vedėjo credo. Tame "credo" yra labai įdomūs dalykas. "Katalikas", kurio "vedėju" ir ig šiol skaitėsi tas pats žmogus, tiek jau kartų buvo pabriežęs, og pas lietuvių nėra klerikalių (ir "Atieji" ne kartą delto ir bėgė), dabar patsai klerikalizmas esant ne tik pripažino, bet ir "kepsais" pažymėjo. Tai jau žingsnis prie "susipratimo". Bet dar įdomesni pranešimai "Katalikas" išspausdino kovo 16 d. Štai jis:

"Paėmęs į savo rankas "Kataliko" leidimą, aš nusprendžiau padaryti jame eilę svarbių permainų. Svarbiausia bene permaina bus tai, kad aš nutariau "Kataliką" iš dienraščio paversti atgal į savaitraštį. Šiam nutarimui yra keletas užtektinai rimtų ir atsizurėtinų priežasčių.

Lietuvių Suv. Valstijose gyvena išsimėtę. Nėra nei

vienos kolonijos užtektinai didelės, kad jina viena galėtų užlaikyti dienraštį. Iš to tarpo neišsiskiria nei didžiausia lietuvių kolonija Chicago. Lietuvių dienraščiai turi labai dideliame laipsnyje pasitenkinti skaitytojais iš kitur. Gi dienraštis, kaip dienraštis, yra pirmiausiai lokalis laikraštis, aprūpinantis vietos žmones. Į kitur eidamas, dienraštis dažnai turi susivėlinti, į daugelį vietų ateiti tikėtai į antrą arba net į trečią dieną. Tokiu budu jisai netenka savo reikšmės, kaip dienraštis, kurio pirmutiniu ir tiesioginiu tikslu yra teikti kaip galint greitesnes žinias. Žmonės, užsimokėdami pinigų, nori turėti tas žinias. Jeigu jie negauna jų laiku, tai jie jaučiasi nuskriausti, ir visis-kai teisinga.

Kita priežastis yra toji "babilonija", kuria Amerikos lietuviams matomai yra lemta persigirti. Sveikas protas sako, kad kiekvienas užsiimtuom, ką jisai sau yra pasiskyręs dirbti: ypatingai tai teisinga sulig kunigų, kurių vieta yra per daug svarbi ir atsakomina, norint tikrai gerai atlikti savo priedermes, kad ėmus ant savo pečių darbą, kurisai visai ne jiems priklauso. Kunigo darbas yra bažnyčioje ir parapijoje. Laikraščio leidimas yra ne jų darbu. Tečiaus didelis burius lietuvių kunigų matomai kitaip supranta ir mato dalykus. Ne bažnyčios ir tikėjimo reikalai jiems rūpi, bet pigus politikieravimas, kurio pamate stovi nekarta pavidas. Neužsiganėdindami savavairščiais, jie yra nutarę leisti dienraštį. Kaip matyti, jų tikslų yra ne dienraštį leisti, kiek užmušti dabar einančius dienraščius, nes leisti lietuvišką dienraštį tokiomis lygomis, kaip kad jie rengiasi leisti, iš praktikos atžvilgio tiesiog negalima. Dienraštis, einantis tokiomis išlygomis, kaip kad jie mano leisti, negali apsimokėti. Turėdamas užpakalyje savęs ilgoką dienraščio leidimo prityrimą, aš tai drąsiai tvirtinu. Tat ar sumanyta leisti tam, kad pakius koją kitiems, o paskui kaip kitų dienraščių nebus, tai ir patiems savo kromelį užsidaryti?

Lenktyniuoti prie tokių išlygų aš nenoriu ir nelenktyniuosi. Jeigu mūsų kunigai turi užtektinai pinigų, kad juos kasmet pylus, tai tegul jie sveiki tai daro, kol jiems nenusibos. Duodamas jiems kelią ir drauge suteikdamas lietuvių spaudos ėdikų garbę, aš prasišalinu ir užleidžiu jiems vietą."

Iš šitų pranešimų aišku, kiek sukalbami mūsų klerikalai: net toksai "Katalikas" negali su jais sugyventi.

Irgi "korespondentai". LIETUVA Nr. 11 išspausdino korespondenciją iš So. Bostono, kuri (koresp.) gali būti puikiam pavidžiui tobulo faktų fališavimo. Štai ji:

"So. Bostone ne kokios žinios. Po įtekme paskalų, kokius čia platinama tarp žmonių, vos tik neatskilo Naujos Anglijos Tautinės Sandaros kuopos nuo Centro. Kaip išrodo, tai tam atsilimui darbuojasi tuli vyrai iš dviejų pusių: socialistai platiną visokias žinias apie Sandaros Centrą, kad sukelti vietinius tautininkus prieš Sandarą. Tas aiškiai pasirodė jau ir "Keleivij", kur tulas lksas, žymus vietinis socialistas, kviečia atvirai socialistus priimti taip vadinamus "rimkinius" tautininkus savo glėbin.

Iš kitos pusės pasakojama, kad p. Rimka, neužganėdintas tautininkų suvažiavimu Philadelphia-

jų laukia tik progos, kad Naujos Anglijos tautininkus atskelti nuo Sandaros ir sujungti juos su socialistais. Tokią progą davė "Darbininko" intrigos, kuris taip pat stropiai darbuojasi, kad tautininkų Sandarą suskaldžius.

Paskelbus "Darbininke" iškraipytas žinias apie komisijos veikimą New Yorke, Newarke ir paskui Philadelphiaj, p. Rimka, kaip teko girdėti, ir jo šalininkai vos ne pasiuto ir pradėjo atvirai prieš Centrą eiti, — kaip sykis ko "Darbininkas" ir norėjo.

Atvažiavimas Bulotos dar užpylė aliejaus ant ugnies ir p. Rimka sušaukė Naujos Anglijos tautininkų kuopų susivažiavimą Bostonan, ant 12 d. šio mėnesio. Visur kalbama, kad Naujos Anglijos tautininkai, kuriais vadovauja p. Rimka, skils nuo Centro. Ir vos to nepasidarė. Tik atėjusis paskutinis "Vien. Liet." numeris, kur dalykų stovis išaiškinta, sulaikė tą skilimą ir dabar namoma, kad to skilimo nebus, nors Bostono susivažiavime dar nežinia kas gali išeiti."

Kad šitą provokuojamą korespondenciją rašė ne bostonietis, tai visai aišku, nes Bostone tokių melagių sandarietį tarpe dar nebuvo girdėti. Bet kad tas "korespondentas" (ar "korespondentai") turi neblogesnę galvą, už to vokiečio, kuris sako, išmislijo beždžionką, — tai taipgi aišku. Nes iš adatos vežimą priskaldyti, o iš piršto išlauzus pusę špalto neteisibių prirašyti ir gi reikia nebet kokios galvos.

Nevykęs paliginimas.

VIENYBĖ LIETUVINKŲ Nr. 11 rašo:

"Naujoji Lietuva", einanti Petrograde aprašinėja, kad Dumas atstovas kun. Laukaitis atplėšęs svetimą laišką iš ko kilęs skandalas. Pilnai sutinkame su "N. Liet." kad tokis darbas negražus, — tai lindimas į svetimą sąžinę. Bet kartu pastebėtume, kad "N. L." netaikytų dvejopo masto, nes joje, kitame N yra pranešimas apie p. Yčio telegramą siųstą p. St. Šimkui. Juk jei "N. L." žino turinį tos telegramos, tai be abejo turėjo žinoti ir kokiu budu ta telegrama pakliuvo spaudon, o pakliuvo kaip jau visi žino per tokį pat atplėšimą svetimos korespondencijos, kaip kad padarė kun. Laukaitis. Rodos ir čia taippat peiktinas dalykas, ir reikėjo tai suminėti. Bet čionai reikšmingai nutilima."

Palyginimas visiškai nevykęs. Pirmiausia delto, kad "N. L." apie Yčio telegramos atplėšimą galėjo visiškai nieko nežinoti (pavizdžiui, ir mes, kuomet pirmą kartą apie tai paskelbėme, visai nežinojome, kokiu keliu tos telegramos turinys eikstėn išėjo), o antra — p. Šimkus telegramą gavo atplėštą ir su paiseisimu — paaiškinimu, del ko taip atsitiko, tuo tarpu A. Sugintas savo laišką gavo užpintą, ir kun. Laukaitis to laiškų kopiją buvo įgijęs "stebuklingu" (slaptu) keliu, ir teisintis delei to visiškai nemanė. O tai yra didelis ir net pamatinis skirtumas.

"Lietuvių pramonės ir prekybos B-vė" su "R. K."

DARBININKAS Nr. 31 rašo, kad kovo 12 d. "Newarke pas kun. J. Dobužinską buvo susirinkimas įsteigėjų "Lietuvių pramonės bei prekybos Bendrovės." Tautininkai, su tokiu, rodos, entuzijazmu išpradžiū griebsis to sumanymo, greitai atšalo prie jo ir į tą susirinkimą, kurs buvo šauktas kaip ir įsteigiamuoju atsilankė vos keli žmonės. Be to pasirodė nuomonių skirtingumas pačiuose pamatinuose dalykuose. Tai gi nieko ir nebuvo užmegsta. Sumanytojų visa svarba tos bendrovės buvo matyta vien tame, kad ji skolinis pinigų įvairioms biznio įstaigoms Lietuvoje, visą gi pelną pasilaikys sau, čia, Amerikoje; jų buvo manyta

paremti viską vien ant biznio pamatų; taip pat jų buvo manyta sprendžiamąjį balsą toj bendrovėj duoti ne visiems, kurie įdės pinigų, bet tik tiems, kurie pirks t. y. "common stocks" — tai ne lygiai visiems, bet papajmokėtų šerų: kiekviena \$100 duotų teisę vieno balso. Tai pasirodytu, jog tokioje bendrovėj visą reikalą nusvertų tik tokie žmonės, kuriems rūpų gal tik savo biznis, gi Lietuautos reikalai kuomžiausiai.

P. A. Staknevičius gi ir nurodinėjo, jog ne vien kapitalistai Lietuvai reikalingas (ir ištinų, dar prieš karę anglų kapitalistų agentai siulė pareikelti jos draugijoms kilius milijonus paskolos visai mažu nuosimim bet reikalingi taip pat ir gyvūnės: amatininkai, pirklai, kuninkai, darbininkai ir t. t. Reikia, sako, organizuoti pigus ir žmones, kad jie, sugrupuotų ką veikti Lietuvoje. Organizacijos centras turėtų būti Lietuvoje. Amerikiečių ir baltų uždavinys, kad po karės Lietuvoje duoti kuodaugiausiai tinkamus žmonių ir pinigų. Tam tikslui reikia geros ir plačios organizacijos, kuriai šviestų patrijotinė ideja."

Tą "patriotiskos idėjos" menopolį turi, be abėjonės, kataliklerikalai, ir "D-kas" tame pačiame Nr. paskelbia savo "projekta". Sulig to projekto, patsai B-vės branduolys turėtų būti Lietuvoj, Amerikoje gi tik agentūros su centraliniu komitetu. Toliau skaitome:

"Centralj komitetą Amerikoje turėtų įsteigti komitetas didžiausios ir intelektualiosios mūsų organizacijos. Toliau organizacija be abėjonės yra mūsų A. L. R. K. Federacija. Šių metų Federacijos kongresas ir galėtų klausimais išrišti ir viską taisyti."

Taigi ir prie sumanytos "Prakibos bei Pramonės B-vės" talikų klerikalai rengiasi į Romos antspaudą pridėti reikėjo ir laukti.

SAVAITĖ I SAVAITĖ.

Karės bėgis.

Vokiečiai su Verdunu turėrai bus bene prakišę. Jau penkta savaitė kaip tai vienoj, tai kitoj vietoj vokiečiai stengiasi prasimušti per francužų eiles, bet pasekmės vis tos pačios: atmušami su didžiausiais nuostoliais. Dabar jau išrodo, kad pametę ir viltį kada nors Verduną paimti.

Tuo tarpu kaip vokiečiai išrodo po Verduną patalę talkininkai pradeda patalę daugiau judėti. Ypač pastūžymėjo rusai. Lietuvoje prie Tvereciaus, rusai atstumė vokiečius truputį gal ir atsiėmė porą kilometrų. Bet didžiausias jų laimėjimas — tai atėmimas iš austrų Uciečkos miesto, kur buvo kaip ir tvirtovė ir kurio mušiai ėjo per porą metų. Dabar rusams laimėjimas vesnis kelias prie Černovico.

Kaukazo fronte arba Armenijoje ir Persijoje rusams sekasi neblogiausia, ir matyt, kad turkai ten nieko negali išdaryti, nes rusai ima miestą po miesto. Persijoje jau užimtas Ispahanas, ir kasdien vis siaurinasi turkų plotas, kuris skiria rusus nuo anglų Mezopotamijoj. Jeigu ir artimoje ateityje rusams seksis taip, kaip šiol, netrukus rusų kariuomenė gali susisiekti su ang-

ly, ir tada nepaprast strategijoninkų pri- su pusij.

Apskrit karės frontariamas rodo, kad mėgins užimti. N bar laiko — Francijos, Italijos bijos — kitių atst

"Maty"

Taip dienų Fr nisteris llemente. su tvirtu rėdamas vokiečiai Verduną

Ką tik pos Mory na, kad "tyti", kad voki-

sis, ligi lygų, ku talkinini

Iš L praneša, nusprencenciją atstovą.

Amer ko biržo judėjim monės š nos — t tyti-kar

Visi š gali šj-t omenin, ant Ve kad Vo truksta volij.

Šiame o no min kuris v šė laba žinoma

vokieči lių, ku bimo s rėje si nors i nes. T kietijo snieji limas gins k sitaikai greita abejot tiesios stieji lijos, kokio taikos oficia sią g met, leisią vokie met, netu

Su su M la), Jung vald kom kele gelb maž kos ir p Jun

ly, ir tada jau būtų atsiekta nepaprastai svarbus karinės strategijos tikslas — talkininkų priešai apsupty iš visų pusių.

Apskritai imant, visuose karės frontuose matyti gana įtariamą „judėjimą“ ir išrodo, kad talkininkai dabar mėgins užduoti smugį vokiečiams. Nebereikalo juk dabar laikoma visų talkininkų — Francijos, Anglijos, Rusijos, Italijos, Belgijos ir Serbijos — karinių ir diplomatinų atstovų konferencija.

„Matyti karės galas.“

Taip pasakė prieš porą dienų Francijos finansų ministras Ribot francųzų parlamente. Ir jis šitą pasakė su tvirtu įsitikinimu bei turėdamas omenyje faktą, kad vokiečiai neįstengė paimti Verduną.

Ką tik sugrįžusis iš Europos Morganas taipgi tvirtina, kad „karės galas jau matyti“, nors jis pabrėžia, kad vokiečiai dar ilgai laikysis, ligi nepriims taikos sąlygų, kurios bus priimtinos talkininkams.

Iš Londono telegrama praneša, jog talkininkai yra nusprendę į taikos konferenciją priimti ir Belgijos atstovą.

Amerikos, ypač New Yorko biržoje pasidarė didelis judėjimas ir laikurių pramonės šakų akcijų krito kainos — taipgi delto, kad „matyti karės galas.“

Visi šitie faktai ištikrųjų gali šitą reikšti, — priimant omenin, kad vokiečių žygis ant Verduno nepasisekė ir kad Vokietijos viduje labai truksta visokių maisto prievolių. Šitą reiškia ir atstovų

konferencijos, kurioje dalyvauja von Tirpitz'o, kuris vokiečių politikoje lošė labai svarbią rolę ir, kaip žinoma, buvo atstovas tų vokiečių diduomenės ratelių, kurie reikalauja užgrobito svetimų kraštų ir karėse siulo vartoti visokias, nors ir žiauriausias priemones. Taigi matyti, kad Vokietijoje laimėjo sukalbame, snieji žmonės, ir todėl galimas daiktas, kad jie mėgins kaip galint greičiau susitaikinti. Bet kad karė greitai pasibaigtų — reikia abejoti. Sakoma, kad netiesioginiais keliais užklaustieji talkininkų, ypač Anglijos, atstovai apie sąlygas kokiomis sutiktų pradėti taikos derybas, atsakė, jog oficialiai taikos derybas bus galima pradėti tik tuomet, kuomet vokiečiai apsisieja Belgiją... Na, o šitą vokiečiai darys jau tik tuomet, kuomet kitokio išėjimo neturės.

Mexika.

Su Mexika, teisingiau — su Mexikos „Blinda“ (Vilja), turi ligvlei darbo ir Jungt. Amerikos valstybių valdžia bei kariuomenė. Sakoma, kad Villa turi keletą keletą tukstančių gabių pagelbininkų ir gali dar nemažai įgaidinti ne tik Mexikos valdovą Carranzą, bet ir patį Dėdę Samą. Dabar Jungt. Am. Valstybių ka-

riuomenė jau Mexikoje ir išvien su Mexikos valdžia jieško Villos, kurį Jungt. Am. Valstybių prezidentas įsakęs paimti „gyvą ar negyvą.“

Nauji raštai.

Kl. Jurgelionis. Gludi-liudi ir kitos lyrikos eilės. Išleido „Naujienos“ 1916 m. pusk. 105.

Šiame Kl. Jurgelionio (Kalėdų Kaukės) eilių rinkinyje yra sudėta beveik visa jo dešimties metų poezija — originalai ir vertiniai. Matyti didelis išsiplėtojimo laipsnis kaip formoje, taip ir turinyje. Poezijos mėgėjai ras dailaus ir smagaus pasiskaitymo.

Matėme paskutinę korektūrą naujausiojo Tėvynės Mylėtojų Draugijos leidinio: Dvasios gyvenimo mechanika, parašyta prof. Dr. M. Verworn'o ir lietuvių kalbon, su papildymais, versta Dr. A. Garmaus ir A. Rimkos. Tai bus knyga su daugeliu paveikslėlių apie 150 pusl. Rašoma apie kuną ir dvasią ir jūjų santykius, taipgi apie smegenis ir protą, sapną ir miegą, sugestiją ir hipnozą ir daugelį kitų dalykų. Knyga moksliskai populiariška ir lietuvių literaturoj šios rūšies dar pirminė. Norintieji šią knygą dovanai gauti turėtų pasiskubinti prisirašyti prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos, nes pradžioje balandžio knyga jau bus gatava.

Otėioti o diejatelnostii biblioteki Imperatorskoj Akademii Nauk za 1915 god. Petrograd, 1916 m. pusk. 18

Annual Report of the Directors of American Telephone und Telegraph Company 1915 New York, 1916.

LIETUVIAI, KO JŪS TY-LITE, KODEL NEREIKALAUJAT?

Neturiu piktumo prieš nieką, dalinuos visada nuomonėmis su kitais, goduju kitų įsitikinimus, darbe, ypatingai visuomeniškame, geidžiu ir praktikuoju dirbti išvien, tečiau tokiame reikale, kaip nelaimingų lietuvių del karės šelpimas, — aš negaliu ilgiau kentėti.

Jau antras metas baigias, kaip lietuviui neša, drauge su kitais žmonėmis, pasaulio skausmą. Švilpimas kulku, kardų žvangėsimas, kanuoli, baubimas, plyšimas granatų, arklų žvengimas, vaitojimas sužeistųjų, pasilikusių namie verksmas, pabėgėlių boriai, tukstančiai senų, suaugusių ir jaunų visokios rūšies lozorių, badas, šaltis, mirtis ir kitokios nelaimės — visas tas paveikslas vaidentuvėję atrodo, kaip kad prieš akis giedrus mirazas, tečiau daugel mūsų čia gyvenančių žmonių to d nemato, da negirdi. Todel aš klausiu jūjų, lietuvių, ko jūs tylite, kodel nereikalaujate?

Cia aš kalbu apie L. Š. Fondą, kuris lyg kitų nelaimė, lyg išjuokimui nelaimingųjų, ypatiskai sauva-

liai, pakakinimui savo egoistiškų norų, surinkęs apie 12,000 mūsų aukų, nesiunčia kam aukavom, kur reikiama, bet be jokio sudrebėjimo širdies, jausmo, sauvailiškai, laiko kišenėse ar su dėdės bankuose. Kokis pasi-tyčiojimas, kokia skaudi padaryta iš aukautojų ironija! Niekas negalės apsaityti. Lietuviai, ko jūs tylite, kodel nereikalaujate?

Aš laukiau kėsdamas visą tą laiką, vyliu, jog L. Š. F. lygiai skubinsis pagalbon su kitais G. F. ir T. F. Tātai, prie kiekvienos progos, kiek išgalėdamas, jam aukavau. Vienok jau antras metas bėga, o jie nei kiek nesusijudino... dar laukia...

Budamas tad dalininku tos aukos, aš išėjau iš kantų ir šiandien nusprendžiau viešai kreiptis ne prie L. Š. F. komiteto, bet tiesiog prie jūų aukautojų: Ko jūs tylite, kodel nereikalaujate? Klauskite savę, klauskite komiteto, ko jie laukia?

Kas kalba, jog nėra atsa-

kančių, „ištikimų“ žmonių, kam aukas siųsti; arba, kad, pinigai reikia rinkti tik, kar-

mei pasibaigus, pargabenimui lietuvių pabėgėlių į Lietuvą iš tolimų kraštų Rusijos — yra labai neaiškūs pasakymai. Ištikimų, gerų žmonių Lietuvoj randasi daugiau negu kad pas mus, Amerikoje, kas galima matyti iš jūjų darbų. Tą patį patvirtina mums ir gerb. p. Bulota. Visi žmonės yra geri ir tuo tarpu blogi, nei vienas negali būti visiškai ištikimas, geras, kaip kad nei vienas negali būti visiškai neištikimas, blogas. Žmonės, ypatingai dirbanti visuomenės labui, turi geras ir blogas ypatybes.

Antra, jeigu rinkti aukas „pargabenimui“ pabėgėlių, kas gali mus užvarantuoti, kad lietuvių pabėgėliai nereikalauja nuo mus pašalpos? Juk pasak paties gerb. Bulotos, Lietuvių „neištikima“ (amerikiečių nukaltas terminas) D-ja nukentėjusiems nuo karės šelpiti globoja tik 70.000 liet. pabėgėlių, o apie 130.000 „dievai žino“ kuo maitinasi, kaip gyvena. Ar valdžia aprupina pilnai tuos daugumoj likusius, tai yra klausimas. Greičiausiai, kad ne. Patį pabėgėlių laiskai geriausi mums yra dokumentai, kuriais galima vaduotis geriau už visus kitus preparodumus, ant kiek valdžia aprupina pabėgėlius. Šiomis dienomis pats gavau nuo šv. iš Jaroslavskos gub. laiską, kuriame tarp kit ko rašo, jog „Valdžia duoda pinigų ir bustą, tečiau tik nuo bado ir šalčio tegalima apsiginti. Mes su motere, motina ir 5 vaikais — sunais — sergame. Jei permainos nebus, gal daugiau nesimaitysim... Geriaus būtų mums mirti, negu tokį gyvenimą kęsti.“

Šis vienas, iš tukstančių, pavizdis duoda suprasti, kaip labai reikalinga pabėgėliams yra pagalba. Ką po kare galima bus iš tolimų kraštų Rusijos Imperijos

į Lietuvą gabenti, jei ir lavonų jau nebus? Žmonės bėdas ir mirtis yra daug įsaisnis, negu pasilikus gyviems apsigyventi nors ir už Uralo kalnų! Mums „Nepargabenimas“ turi dabar rūpėti, bet kad žmonės išliktų gyvais. Tai pirmas ir svarbiausias klausimas: „pargabenimas“ yra antras. „Pargabenimui“ galėsime po kare rinkti aukas, o dabar turime rinkti, idant pargabenti turėtume ką „gabenti.“

Lietuvys išlikęs gyvas, nors bus tolymiausiose Rytuose, jei mylės savo gimtinę kraštą, pasikėlęs palas, užtraukęs „Sugrįšk, sugrįšk, iš svetimos žemės,“ per keletą metų pėkščias pareis į išpu-

styty, kapais nusodintą, savo Tėvynę.

Atvažiuavus p. Bulotai su Zemaite, aukaukite visi ir aš aukausiu, bet tik „nepargabenimui“, o išimtinai šelpimo tikslui. Surinktas aukas turi siųsti tuojau — gali siųsti kam nori, bile tik sušelpų badaujančius žmones. O pajudinimui L. Š. F. Fordo, aš jūų klausiu, aukautojai, ko jūs tylite, kodel nereikalaujate?

Z. Jankauskas.

P. S. Gerb. mūsų bendradarbio kritika „pargabenimo teorijos“ matyti, paremta nesena pasklidusiomis paskalomis, buk A. Bulota prisilaikęs nuomonės, jog surenkamus pinigus reikia „taupyti“ „pargabenimui“. Tuo tarpu kaip mes ištyrėme, tai buvo tikslai paskalos, nesutinkančios su tikre-

nybe. Mūsų pasikalbėjime „pargabenimo“, teisingiau, Lietuvos atstatymo reikalą gerg. A. Bulota laiko labai svarbiu dalyku, bet jis vsai nemano, kad tai būtų svarbesnis dalykas už maitinimą alkstančiųjų. Priešingai, nano, kad Lietuvos atstatymas turėtų būti paremtas ne auka, bet savitarpinės pašalpos pamatu, o amerikiečiai turėtų tam reikalui labar jau kapitalus koncentruoti ir paskui Lietuvos žmonėms pagelbėti išgyti pigaus kredito. Red.

PRUSŲ LIETUVIŲ „GLOBOS“ REIKALAI.

I. Baltimoriečių auką gavo „Globa.“

Šiame „Ateities“ Nr. išspausdinta korespondencija iš Baltimorės su P. Leono laiško kopija mini apie 1000 rb., pasiųstų P. Leono vardu. „Naujosios Lietuvos“ Nr. 8 yra įdėta šit koks padėkavonės laiškas:

1916 m. sausio 28 d. gavau iš Petro Leono 1000 rub., kuriuos jam atsiuntė iš Baltimorės p. Jonas Česna karaukoms šelpiti. Tie pinigai turėjo būti padalinti į 3 dalis: „Lietuvių Globai mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Prūsų Lietuvos šelpiti“, Gydyimo ir maitinimo Draugijai, ir „Lietuvių Draugijai nukentėjusiems del karo šelpiti“.

Kadangi „Gyd. ir maitinimo Dr.“ pasiliko Vilniuje,

o „Lietuvių Dr. n. d. k. š.“ maloniai savo dalį atidavė „Lietuvių Globai“, tai visas tukstantis teko „Globai.“ Tą sumą aš jau gavau.

Prie progos išreiškiu kuo širdingiausią padėką visiems aukojusiems, kad jie neužmiršo tų, kurie dažnai jau nustodavo vilties spindulio pamatyti savo tėvynę, kurie gal daugiau vargsta ir kenčia, negu kokia kita šio baisaus karo auka. Taipogi dėkoju ir tiems, kurie pasirupino visus tuos pinigus „Globai“ suteikti.

„Globos“ įsteigėja F. Bortkevičienė.

II. L. Šelpimo Fondas balsuoja, ar siųsti „Globai“ pinigų.

„Globos“ atstovas Amerikoje, A. Rimka, gavo pranešimą iš L. Šelpimo Fondo sekretorės M. M. Račutės Herman, kad jau paduota L. Š. Fondo komitetui nubalsuoti A. Rimkos prašymą-pasiūlymą, pasiųsti „Globai“ pinigų.

Pranešimai.

I. Šiuomi kviečiame visus New Yorko ir New Jersey veikėjus, prijauniančius Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai į New Yorko apskričio susivažiavimą. Susivažiavimo tikslai: apkalbėti bėgančius reikalus, surasti platesnius kelius agitavimui už Sandarą, sutverti apskritį ir tt.

Programas bus paskelbtas vėliau. Suvažiavimas atsisbus nedėlioje Balandžio 2 d., 1916 m. p. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Pradžia ant 10 v. iš ryto.

Sus. reng. komitetas: J. Ambraziejus. K. Jankevičius. B. Ščegauskas.

II. Šiuomi pranešu visuomenei, kad sutvėrimui naujų ALT. Sandaros kuopų ir padidinimui senųjų apsiimu kalbėti visur, kur tik mane užkvies pavieniai žmonės, būreliai ar kuopos.

Adresas: 15 Millbury st., Worcester, Mass.

Su pagarba Mok. M. Šalčius, Naujosios Anglijos ALT. Sandaros apskričio organizatorius.

Ivairios žinios.

KARĖ PASIBAIGSIANTI 1917 METAIS.

Lisabonas, Portugalijoje. — Dr. Sidonio Paez, portugalų pasiuntinys Vokietijoje, nuo įsteigimo Portugalijos respublikos, trukus diplomatiniams santikiams tarp tų dviejų tautų turėjo sugrįžti į savo tėvynę.

Vienam pasikalbėjime apie santykius tarp Amerikos ir Vokietijos, Dr. Paez pasakęs, jog vokiečių valdžia visokiais budais sten-

giasi ir stengsis palaikyti su Amerika diplomatinis santykius, nes jų trukimas labai jai nepageidaujamas.

Toliau Dr. Paez nurodė, jog finansinis Vokietijos stovis yra labai blogas ir delto jis esąs tos nuomonės, kad karė negali ilgiau tęstis, kaip ligi 1917 metų pabaigos. Vyrų stoka Vokietijoje dar neįveikiama.

AMERIKA REIKALINGA DAUGIAU KARIVIŲ.

New York, N. Y. — Čia neseniai buvo naujokų (rekrutų) ėmimo valdininkų konferencija, kurioj nutarta suruošti apskelbimų kampaniją, idant tuo budu gauti Amerikos armijai daugiau kareivių. Kovo 16 d. vietos rekrutų ėmimo stotyse priimta tik du naujokus.

VOKIEČIAI PASKANDINO 19 LAIVŲ.

Londonas. — Kovo 1 ir 18 dienų laikotarpyj vokiečiai paskandino 19 laivų, turinčių sykiu 40.000 tonų įtalpos, sako Reuterio agentūros korespondentas Amsterdamo, pasiremdamas ištikimomis Berlio žiniomis.

KIEK YRA KARĖ NAŠLAICŲ VENGRIJOJ.

Budapeštas. — Oficialis raportas praneša, jog Vengrijoje „karės našlaičių“ skaičius siekė ligi 1916 metų pradžios 36.400.

KARALIŠKAS APGINIMO KORPUSAS.

Londonas. — Feldmaršalas Kitcheneris, Anglijos karės ministras, išleido tam tikrą įsakymą, kuriuo paskelbė, jog karalius daleidžia sudaryti korpusą, kuris vadinsis sekančiu vardu: Karališkas Apginimo Korpusas (Royal Defense Corps). To korpuso kareiviai gaus tokį pat užmoke-

snį, kaip ir reguliariškieji pėstininkai. Tam įsakyme nepasakyta, kokie bus to korpuso tikslai, vienok spėjama, kad jis surištą su vedusių vyrų ėmimo kariuomenės problema.

RUSŲ LAIVAI PABĖGO NUO BOMBŲ.

Petrograds. — Laivyno ministerija praneša apie neseniai ištikusį mušį tarp rusų karės laivų ir priešininkų orlaivų, kurie karės laivus apipylė bombų lietumi. Tečiau karės laivai nuo tų bombų laimingai pabėgė.

Mušis ištiko ant Juodųjų jurių. Rusų torpediniai botai tik-ką buvo paskandinę žėglinį laivą, kuris vežė benziną, kaip staiga ant jų užpuolė orlaivų eskadra. Tie orlaiviai apsupo ratu torpedinių botų laivyną ir numetė aštuonias bombas, kurios itin visos pralėkė pro šalį. Tuo tarpu karės laivų naikintojai išgelbėjo paminėto laivo igulą ir greitai nuplaukė savais keliais.

NAUDINGOS KNYGOS.

Žmogaus pareigos — puikiau-
sų ir praklinasių minčių
pilna knyga \$1.00
Tauta. Labai rimta knyga
apie tautišką klausimą. 20
Vincas Kudirka — labai gra-
fiškai apdaryta šito didvyrio
gyvenimas ir darbai 20
Didžiausioji karė Europoje
Rusijos apie karę, jos prie-
kštis, kariuomenės valsty-
bių žmones. 25
Politiškoji ekonomija — tai,
kaip ir iš kur atsiranda
monijų turtai 25
Valstija ir mokesčiai — labai
interesuojanti ir pamokanti.
Andra Rusijoje — puikiai apra-
šyta Rusijos revoliucija 20
Daugiau augstumas — apie
lėmę, dangų ir kitus pasvie-
čius. 20
Apie nežmoniškų maskolių
darbus Lietuvoje. 5
Trachoma ir prie šviesos
— labai pamokanti knygelė.
Kas darė, kad sveiki butime
ir ligai gyventume. 10
Sergėties akių apvilkimo
pamokanti knygelė. 5
Visas svietas — nesvietiškai
gražus aprašymas viso
svieto 20
Kaip pasimokinus plaukti.
Baltkalio kiekvienam, kas
nori vandenyje neskęsti. 20
Asirinės keliais — Europos
moksleivių puikiasis raštų
rinkinys. 75
Ne savo vėžę ir dar dvi pul-
kios apysakėlės. 15
Ašopos pasakos — puikiasis
skaitymai mažiesiems ir dide-
liems. \$1.25
Anderseno pasakos — puikiau-
sios pasakos 20
Pražuvo — labai puikus ap-
sakymėlis. 10
Prakelkimas — širdį perve-
rantis vaizdelis. 10
Kun. Vienožinskio dainos. Dai-
niausios iš visų. 10
Šienapiūtė — operos dainos ir
eilės. 10
7 dainos su gaidomis, M. Pet-
rausko. 25
6 dainos — su gaidomis, Miko
Petrausko. 25
Lietuvos gaidinys — pamoki-
na valgių ir gerimų gaminti
„Jaunosios Lietuvos“ Kom-
plektai 1915 metų (nuo va-
sario, didelio form.). Labai
daug pamokanti ir smag-
ių pasiskaitymų ir paveik-
lų. \$1.75
Jaunosios Lietuvos komplektai
už 1914 metus. Daugybė
puikiasių ir naudingiausių
raščių, eilių, apysakų, paveik-
lų. Knyga 848 pusl. Kaina \$3.00
ATEITIS — tris kartus per sa-
vaitę išeinantis geriausias laikra-
stis metams kainuoja \$2.50.
JAUNOJI LIETUVA — vienin-
telis lietuvių mokslo ir dailiosios
literatūros magazinas metams kai-
nuoja \$3.00.
Užsiskaitant ABUDU LAIK-
RASČIU ANTSYK — \$5.00.

Visas viršminėtas ir kitas
įvairias knygas galima gauti
„ATEITIES“ KNYGYNE,
366. W. Broadway,
So. Boston, Mass.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Lietuvių Uksų Draugystės Admini-
stracija, So. Boston, Mass.
P. Stanis — prezidentas,
37 P St.,
J. Galinis — vice-prez.,
20 Winfield St.,
J. S. Palionis — prot. rašt.,
188 Silver St.,
A. Latvinskas — fin. rašt.,
252 Bowen St.,
M. Mockapetris — išdinininkas,
279 Bolton St.,
M. Mollejus — maršalka,
259 Silver St.
Sekantis susirinkimas bus Nedė-
lio, 19 d. kovo, 2 val. popietį, Lie-
tuvų Svetainėje, So. Boston, Mass.
Malonėkite visi narių pibuti.

S. L. šv. Kazimiero Draugijos Admi-
nistracija, So. Boston, Mass.
K. Jurgellunas — pirm.,
377 Broadway,
A. S. Komčiūsis — vice-pirm.,
288 E Street,
S. Mockus — prot. rašt.,
182 Bowen St.,
M. Mockapetris — fin. rašt.,
279 Bolton St.,
J. Senukevičia — išd.,
244 Fifth St.,
Maršalkos: J. Žardickas,
180 Bolton St.,
J. Senukevičius, 286 Fourth St.
Sekantis susirinkimas bus Nedė-
lio, 26 d. Kovo, 1916 m., 2 val. po
pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Bos-
ton, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki
3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8
val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas
DANTŲ DAKTARAS.
Užtaisau pasigadinusius dan-
tis ir dedu naujus. Laiką gva-
rantuoju. Ištraukiu dantis be
jokio skausmo.
176 Harrison ave., Boston, Mass.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia aty-
da, nežiurint, apie receptai Lietu-
vos ar Amerikos daktarų. Tai vie-
natinė lietuviška aptieka Bostone ir
Massachusetts valstijoje. Gyduolių
galit gaut kokios tik pasaulį yra
vartojamos. Galit reikalaut per lai-
kus, o aš prisiisiu per ekspresą.

K. ŠIDLAUS AS

Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, Kampas C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

Ar matei Ar skaitėi

„Amerikos Lietuvi?“

Vienintelis lietuviškas bėpartviškas
laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš
lietuvių gyvenimo, iš bėgančių pasau-
lės atsitikimų ypatingai iš karės ir Lie-
tuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos
po Medžiu, Moterų Skyrius, Moterų Ži-
nias ir Naminiai Darbai, Aprašymai
Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumy-
nai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pa-
mylėsi. Kaina metams \$1.50, Pu-
seli metų 75c., Kanadoje met. \$2.00.
Prisiisk savo aiškų adresą, tai pri-
sišiusime pamatyti. Rašyk
„AMERIKOS LIETUVIS“,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

A. T. Liutkevičius, (Smith)

Cigarų išdirbėjas.

Visur
reikalau-
kit lietu-
vio išdirb-
tų cigarų,
kurių var-
dai yra
sekanti:
1-40-8 10c
cigarai ir
Smith's
Special 5c
cigarai.
Adresas:

255 SHREWSBURY ST.,
Worcester, Mass.

Tel. So. Boston 212

Turintis lietuvišką vertėją

Advokatas

James M. Keyes,
350 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Puikis Lietuviškas

SALIUNAS

kuriame galima gauti visados
puikiausius gerimus. Užlaikome
visokio Alaus, Deginės, Vynu
ir Cigarų. Teipgi užlaikome
puiku lietuvišką Restauraną,
ant viršaus Saliuno. Širdingai
kviečiame visus atsilankyti pas
mus.

J. Mathus.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SMOKE
ZIRA
CIGARETTES
PLAIN-END

„ATEITIES“ SKAITY- TOJŲ DOMAI.

Gerbiamieji: — Mainydami
adresą butinai turite paduoti se-
naji ir naująjį adresus. To ne-
padarius, mes negalime permai-
nyti Jūsų adreso. Taipgi mai-
nant adresą reikia stengtis ko-
aiškiausiai parašyti savo vardą,
pavarde, adresą ir vietą.

„Ateities“ Administracija.
Kreipiantis su kokių nors
eikalu į „Ateities“ administra-
ciją ar redakciją ir norėdami
gauti atsakymą, visados turite
įdėti markę už 2c.

PAMEGINKIT SKAITYT

Savaitinį Laikraštį

„LIETUVA“

Didelis 8 puslapių laikraštis su
paveikslais, eilėmis 24-tus metus.
„LIETUVA“ yra politikos, lite-
ratūros ir mokslo laikraštis, pa-
duodantis daugiausiai žingeldžių
žinių iš Lietuvos, Amerikos ir
viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00

Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždykų,
jei pareikalausit, adresuodami:

„LIETUVA“

3252 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Svarbus Patarimas!

Norint gauti gerą, naują ir naujausios
mados tavorą, visados reikia pirkti nau-
jojo Krautuvė, kur visas tavoras naujas
ir naujausios mados. Štai nauja ir pui-
kia įrengta Lietuvių Juvelerijos Krautu-
vė So. Bostone, kurioj galima gauti vi-
sokių auksinių ir sidabrinių Laikrodė-
lių, Laikrodžių, Visokių Spikų, Žiedų,
Deimantų ir šiaip visokių suksinių ir si-
dabrinių daiktų kokių tik reikia. Že-
mos kainos — tavoras pirmos klasės.
Taipgi gerai ir greitai pataisome laik-
rodžius ir visokius auksinius ir si-
dabrinius daiktus. Taipgi parduodam Siutus ir Overkotus, gražiai
ir gerai padarytus tiesiog iš Wholselio \$5.00 pigiau, negu kitur,
galite pirkti. Meldžiame visų lietuvių pas mus atsilankyti, o už-
tikriname, kad busite užgandinti. Adresas:

NATIONAL JEWELRY CO.,

J. M. Nevlačas, J. S. Anis ir F. Muchinskas, Savininkai

377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriškus drabužius siuvame
ant užsakymo. Išvalome, sutaisome ir
išprosiname senus.

Vienintelis Kriaučių kompanija So. Bos-
tone, kur visame duoda gerą ir gražų
darbą už prieinamą kainą. PASIU-
DINKIPAS MUS SIUTĄ, O NESIOSI
IR DŽIAGSIES. Todėl kurie norit pa-
sisiudint gerą siutą, išvalyt arba supro-
syti, kreipkitės pas mus

South Boston Custom Tailoring Co.

278 Broadway, South Boston, Mass.

„DARBININKŲ BALSAS“ Pasaulio Pramonijos Lietuvių
Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės
Bendrovės iš Baltimorės, Md.

„DARBININKŲ BALSAS“ Credo yra: Laisvė, Lygybė ir
Brolystė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

„DARBININKŲ BALSUI“ rūpi ir rūpės: Nušviesti darbi-
ninkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius
kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir sa-
viesiems, negali apsieiti neapsipatinęs su dalykais gvildenamais
„Darbininkų Balse“.

„DARBININKŲ BALSAS“ kaina metams Sov. Valstijose
1.50c. Vienam numerui 5c. Sešiams numeriams 25c. Kanadoje ir
Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.

Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

„DARBININKŲ BALSAS“

859 Hollins Street, Baltimore, Md.

Dovana nuo SUSIVINIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuvių dar neturėjo, nes nebuvo kas
gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendorių žinių,
jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaity-
mai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, higienos, drau-
gišnio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriau-
siai rašytojų amerikiečių.

„S.L.A. KALENDORIUS“, gražiais spalvuotais vir-
šialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros,
gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, vi-
suose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite
jo. Jei negautumet pas savo knygų agentus, tai reika-
laukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agen-
tams rabatas.

Kreipkitės:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. - New York, N. Y.

Užsisakykite „Ateiti“

1916 metams.

„ATEITIS“ nuo Spalio (October) 1 d. 1915 metų, eina
3 kartus per savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis
ir darlo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

„ATEITIS“ paduoda naujausių žinių iš karės lauko,
Amerikos ir viso pasaulio valstybių gyvenimo, taipgi iš lie-
tuvų gyvenimo Amerikoje ir Europoje.

„ATEITIS“ greitai atsiliepia į visus politikos ir gyve-
nimo klausimus, taipgi duoda dailiosios literatūros, mokslo
raštų, paveikslų, juokelių ir t.t.

„ATEITIS“ redaguoja A. Rimka ir J. Baniulis, o bendra-
darbiauja ir pasižadėjo arba pakviesta bendradarbiauti šie
rašytojai ir visuomenės veikėjai: K. Augustinavičius, J.
Acus, P. Bajoras, St. Biežis, Budrikas, A. J. Chmieliaus-
kas, J. J. Gedminas, Kl. Jurgelionis, Z. Jankauskas, Dr. J.
Jonikaitis, R. Karuža, Dr. I. G. Klimas, Meilužis, M. Pet-
rauskas, V. K. Račkauskas, J. Strimaitis, M. Šalčius, J. Šli-
buris, Z. Vitkauskas ir kiti. Iš Europos: Mykolas Ašmys,
Dr. Gaigalaitis ir Vidunas (iš Prūsų Lietuvos), Adv. A.
Bulota, F. Bugailiškis, Dr. A. Garmus, Dr. K. Grinius, Jova-
ras, Adomas Judasai, P. Klimas, G. Petkevičaitė, Balis
Sruga, A. Sugintas, Adv. M. Šležiavičius, P. Šalčius, Adv.
J. Vileišis, Zigmas Zviksas, Žemaitė ir k.

„ATEITIS“ kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei me-
tų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.00 pusei metų. Vieną
num. pažiūrėjimui siunčiame dykai.

UŽSISAKYKITE TUOJAU!

Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,

366 W. BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Jau antri metai eina didelis mėnesinis laikraštis su paveikslais

„JAUNOJI LIETUVA“.

„Jaunoji Lietuva“ yra artimiausiuose san-
tykiuose su „L. Žiniomis“, „L. Ukininku“, „Mo-
kykla“ bei „Aušrine“ ir šių laikraščių bendra-
darbiai didžiumoje yra drauge ir „Jaunosios
Lietuvos“ bendradarbiai.

„Jaunojoje Lietuvoje“ kiekviename nume-
ryje spausdinama rinktinės dailiosios literatu-
ros veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi
raštų ir straipsnių, kame gvildenama įvairūs
mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.

I. Mokslas ir pažanga.

II. Ruožiai iš politikos ir visuomenės gyve-
nimo.

III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.

IV. Literatūros apžvalga.

V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50.
Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampo-
mis) ar kt. tuojau išsiunčiame vieną numerį
pažiūrėti. Meldžiame užsisakyti tuojau.

„JAUNOJI LIETUVA“

366 W. Broadway,

South Boston, Mass.

PROMPTNESS

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St.,

South Boston, Mass

Telephone So. Boston 21060.

Sparkling Ale

Blue Label Elius

Stock Ale

Red Label Elius

geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima
gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus.
Lageris ruduose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai.
Kainuos tau mažiau nei 5c. bōnka imant visa keisa.

Ivairios žinios.

NE POVANDENINIS LAIVAS PASKANDINO BARKĄ SILIUS.

Washington, D. C. — Vokiečių ambasadorius grafas von Bernstorff, sulig savo valdžios instrukcijų formališkai pranešė valstybės departamentui, jog ne vokiečių povandeninis laivas paskandino norvegų barką Silius, nuo kurio išgelbėta septynis amerikonus, tos barkos jureivius. Ambasadoriaus memorandumas taipgi sako, jog Vokietijos valdžia iš-pat pradžių netikėjo, kad vokiečių povandeninis laivas būtų torpedavęs barką Silius, nes tokia ataka ant neutralių laivų yra tiesiog priešingą įsakymams, sulig kurių dabarties vokiečių povandeninių laivų komendantai operuoja.

Iš užsienių atėjusios žinios taip-jau praneša, kad Berlino valdžia po tirinėjimo paskelbė, jog nei vienas iš vokiečių povandeninių laivų tos norvegų barkos netorpedavo ir todėl nepaskandino.

TURKAI JIEŠKO ŠVEICARŲ PASKOLOS.

Rymas. — Atsilankymas į Šveicariją turkų vidinių reikalų ministerio Talant bei ir Naby bei esą surištas su Turkijos paskola Šveicarijai, o ne konferencija tarp jų ir kunigaikščio von Buelowo, kaip paskelbta. Turkija norinti gauti paskolą, idant pašalinti arba nors ant ilgesnio laiko atidėti atskiros taikos klausimą, kuris prie dabartinio Turkijos finansinio stovio esą neišvengtin.

UGNIS SUGADINO DAUG KNYGŲ.

Portland, Me. — Neseniai iškilusi ugnis gerai žinomo Amerikos skaitančiai publikai "Bibelot" redaktoriaus ir knygų leidėjo Thomas B. Mosher spaustuvėje išdalies sugadino didelį skaičių brangių apdarais apdarytų knygų. P. Mosher yra išleides daug gerų veikalų kaip pagarsėjusių visam pasauliui anglų rašytojų, taip ir kitų tautų rašytojų, žinoma, verstų anglų kalbon.

Vietos žinios.

GABIJIEČIŲ ŽINIAI.

Paskutinėje daunų repeticijų komp. M. Petrauskas pranešė, kad tie nariai ir narės choristai, kurie nesilanko dabar ant repeticijų pradedant mokintis operą "Velnią Išradėją", tai tie ir vėliaus nebus primami dainuoti šią operą, nes tai būtų didelis trukdymas darbo. Todel pranešame visiems, kad punktuoliškai lankytumėties į repeticijas.

J. Kerdiejus,
"Gab." Sp. Kom. Narys.

KONFERENCIJA.

Kovo 23 d. vakare, Hotel Bellevue salėje, Bostone, įvyks vietinio Tautos Fondo skyriaus ir įžymesnių sveitintaučių konferencija, kurioje tarp kitų kalbės šie: gerb. James M. Curley, Bostono majoras; Dr. P. Jakimavičius, Massachusetts savanorės milicijos narys, kun. J. J. Jakaitis, Worcesterio klebonas; kun. K. Urbanavičius, Montello klebonas ir kiti. Konferencijos pirmininku bus George H. Shields. Svarbiausis tos konferencijos tikslas, — nukentėjusių nuo karės Lietu-voj šelpimas.

NEPAMIRŠKITE!

Primername visiems lietuviams, kad nepamirštų šią savaitę vakarais atsilankyti į Lietuvų salę (kampas E ir Silver gat.) ir pamatyti Lietuvos Labdarystės Draugijos naudai parengtą bazarą (fėrus), kur dalyvauja ke- liolika So. Bostono lietuvių draugijų ir net lietuvis sufragistės.

Praleidę progą, ištikrųjų gailėsitės.

Geri patarimai.

Socialistams: Vietoje skelbti kerštą tarp proletarų — geriau būtų, kad jūs juos imtumėt lavinti, šviesti ir iš partiviškų fanatikų padarimėms tikrai apšviestus valstybės piliečius.

Kunigams: Vietoje pravardžiuoti kitus netikėliais, bedieviais, būtų gerai, kad pasižiūrėtumėt patį į save. Juk jūs nei-

vienas netikite į Dievą..., tokį kokį jūs skelbiate kitiems.

Tautiečiams: Jei norite būti gerbiami kitų tautų, tai ir jūs turite gerbti kitas tautas.

IŠ EUROPOS PAJIEŠKO:

Šioj vietoj devanai spausdiname adresus tų žmonių, pabėgėlių, kurie nori surasti savo gimines ar pažįstamus, gyvenančius Amerikoje. Musų skaitytojai, pastebėję pažįstamų pavardes, tepraneša jiems ir teparduoda adresus. Kas reikalauja patarpininkavimo (persiunčiant laiškų, daiktų ar pinigų) — gali kreiptis į "Ateitį".

Jieško Juozo Žmuidino ir Jono Traskausko, rodos, abu gyvena Pennsylvania valstijoje, Mahanojuje ar žapielinkėje. Abu iš Lietuvos, Suvalkų rėdybos, Kalvarijos apskr. Jieško Rapolas Bobinas. Antr.: Russia. Voronež, Gruzovaja ul. Nr. 28, Učėnėskeje ob-vo.

Juozapas Jono sunus Misiunas, pabėgėlis iš Kauno rėdybos, Panevėžio apskr. Biržų valsčiaus, meldžia, kad pažįstami Amerikoje atsiųskut. Antraštas: Russia. Petrograd, Vasiljevskij ostrov, d. Nr. 49/51.

Jonas Valaitis iš Lietuvos, Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. iš Pažerių, jieško Vinco Navicko iš Gude- lių kaimo, Viktoro Kiverio iš Pažerių kaimo ir Jono Krakauco iš Kišniū- kių kaimo. Antr.: Russia. Petrograd, Nik 2. D. Farfarovskij post, d. 3, kv. 18.

Jonas Giraitis nori surašyti su gi- minėmis Amerikoje. Atsiųskut Anta- nas Kučinskis iš Tursučių kaimo ir Pijūšas Lietuvinkas iš Mokelių ka- mo, Suvalkų rėdybos, Mariampolės apskr. Šunsko valsčiaus. Antr.: Russia. Petrograd, N. 2. D. Farfarovskij post, d. Nr. 3, kv. 18.

Adomas Paulauskas jieško Mar- cės Paulauskaitės su vyru Kaziu Ku- reiša. Rašykite šiuo antraštu: Russia. Petrograd, Ligorskaja Nr. 149, 6 Rizskaja Konvojnaja komanda.

Vincenta Podžiuniūtė (antr.: Rus- sia. Samara, Pretečeskaja ul. d. N46.

Litovakij komitet) jieško Julijo- nos Žeimės ir Tamosio Magilos, paei- nančių iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Vilkmergės apskr. Anykščių val- sčiaus. Atsiųskut!

Jonas Balšaitis, gyvenantis Chic- agoj, 3 W. Emerald ave., Tamstos tėvo Antano Balšaičio antraštas yra toks: Russia. Elec. Orlovskoj gub., žensk- ja gimnazija E. M. Lisenko.

Kun. Juozapas Gudžinskas Airio- galos klebonas, Kauno rėdybos, dabar apsigyvenęs m. Elec. Jei kas turi ko- kius reikalus, tad susirašykite. An- traštas: Russia. Elec. Orlovskoj gub. Ksenzu J. Gudžinskomu.

Jonas Rudinskis iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Vilkmergės apskr. Virba- liškių valsčiaus, Laukminiškių kaimo, jieško brolio Albino Rudinskio. An- traštas toks: Russia. Moskva, Mimo- tinskij per. d. Nr. 18 kv. 9.

Vladislovas Mykolas Šalna gyvena Chicagoj, jis paeina iš Lietuvos, Vil- niaus rėdybos, švenčionių apskr. Gribelių kaimo. Jieško sesuo Marija Šalnytė. Antraštas: Voronež, Staro- Moskovskaja Nr. 19.

Petras Milius ir Marijona Razanaus- kiūtė iš Viežionių kaimo jieškomi per K. Milių ir Juozapą Nežinską. Antraštas: Russia. der. Vonkovčina, Minskij gub., Šumenskago ujezda, Perežirskoj volosti.

Vincas Gogelis iš Lietuvos, Kauno rėdybos, Vilkmergės apskr. Anykščių valsčiaus, Peliškių kaimo, jieško šių asmenų: Jono Žibo ir su- naus Vinco Žibo, Vinco Baltakio ir Juozo Podžiuno, visi Vilkmergės ap- skri. Antraštas šitoks: Russia. Vo- ronež, Bolšaja Dievičinskaja Nr. 28, dom Andrejevoj.

Juozas Radziunas jieško Juliaus, Jono ir Konstanto Radziunų iš Lietu- vos, Suvalkų rėdybos, Kalvarijos ap- skri. Gulbiniškių kaimo. Antraštas: Russia. Karačev, Orlovskoj gub., Bolšaja Dvorianskaja, d. Kuznecova.

Jieško šimo Zubro ir Jono Žilinsko. Pajieškotojas Tofilus Zubrus. An- traštas: Russia. Voronež, M. Aleksie- jevska Nr. 6.

ATEITIS — tris kartus per savaitę išeinantis geriausias laikraštis, metams kainuoja \$2.50.

JAUNOJI LIETUVA — vienintelis lietuvių mokslo dal- sios literatos menėsiniis magazinai, metams kainuoja \$3.00. Užsisakant abudu laikraščiu kartu \$5.00.

"ATEITIS" PUB. Co.

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kam brangiai mokėti?

Ateik į mūsų krautuvę, mes parduodame vi- sokių tavorų pigiau.

Vyrų marškiniai	\$1.50 už	\$1.15
" "	1.00 "	75 c.
" Sveteriai	5.00 "	3.50
" "	3.50 "	2.45
" "	1.50 "	1.15
" Skrybėlės	2.50 "	1.75
" "	2.00 "	1.40
" "	1.50 "	1.10

Ir šiaip visoki tavarai parsiduoda pas mus pigiau, negu bile krau- tuvej visame So. Bostone. Taigi Lietuviai nepamirškite savųjų!

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vienatinis visam Bostone visokių gerimų

Lietuviškas Sklodos

Kuriame galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vynų, Likierių, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gau- ti visokio Alaus Baikutėmis ir Buteliais (baksais). Tur- me visokių Cigarų. Užsakymus pristatome greitai į visą dalis miesto. PATARNAVIMAS KOPUKIAUSIAS ŽEMOS KAINOS.

Petras Čaplikas,

157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS
\$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krau- vėj. Duodam viską ant bargo — lengvą išmoke- sčių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie pai- ma orderius ir pristato tavorą. Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoje ir Kanadoj. Didelį nuostimtį duodom perkupčiams. Naują didelį ka- talogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stempomis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapie- nius, J. Šidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Parsamdome Automobilius.

Galima pas mumis bile laike pasisamdyti Automobilių vestuvėms, krikštynoms, pasilinksminimo partijoms ir vi- sokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULAR GARAGE,

621 East First Street South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 21003

Tyra Akis— Stipri Ranka

Geras senas NAVY tabakas priduos jums spēkų, jog galėsite dirbti per visą dieną ir nejaus- ti nuovargio. Tas tabakas specialiai padarytas del tokių vyrų, kurie reikalauja tikta gero tabako. Pabandyk jį savo pypkėje, susisuk iš jo saldų ci- garetą ir kramtyk jį, kuomet nerukai.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"Geriausias tabakas geriausiam pakelyj"

NAVY yra padarytas iš parinkto, nunokusio Burley lapo, geriausio paprasto tabako visam pa- saulyj. Jis laikytas nuo trijų ligi penkių metų ir pasendintas gamtišku budu, kad tuo budu iš- traukti iš lapo pilną skonį, padaryti jį turiningu ir saldiu.

Nusipirk pakelį šiadien, ir atkreipk atidą į pakelį, padarytą iš keturių popierių, kas palaiko tabaką šviežiu ir stipriu.

Paziūrėkit, kaip jis gražiai lenda į pypkį, kaip lengvai susisuka į cigaretę ir kaip saldus ir sultingas kram- tant. Jūs pasakysit, kad joks kitas tabakas netu- ri tokio gero skonio ir taip nepatenkina.

DYKAI

Prašyk pardavėjo knygtės popieriukų, kuri duodasi dykai su kožu 5c. pakeliu NAVY.

The American Tobacco Company